# SURINAAMSCH WEEKBLAD.

**1861.** **Zondag 2 Junij** **No. 22.**


## PARAMARIBO

## REGTSZAKEN.

IN NAAM DES KONINGS!

**VONNIS**

in zake van

DANIEL CORONEL Apotheker, en Drogist, enz.

Eischer, ter Eenre,

tegen

DAVID DE BARRIOS

Gedaagde, ter andere zijde,

Het Collegie van Kleine Zaken in Suriname,

Geheord partijen;

Gezien en geëxamineerd de stukken, door den Eischer overgelegd, door den Griffier geparapheerd

Overwegende dat door den Eischer is gevorderd des Gedaagden veroordeeling „om aan den Eischer te betalen de som van ƒ 166,56 zijnde „het bedrag eener rekening, wegens „door den Eischer aan den Gedaagde „in den jaren 1855, 1856, 1857 en „1858 verkochte en geleverde medicijnen benevens de interessen, etc."

Overwegende dat de Gedaagde hiertegen, op grond dat des Eischers vordering is ouder dan twee jaren en alzoo verjaard, heeft geproponeerd de exceptie van verjaring en geconcludeerd, dat met admissie daarvan, de Eischer worde verklaard niet ontvankelijk in zijne ingestelde vordering en veroordeeld in de kosten;

doch hierna te kennen gegeven heeft, dat hij bereid is van deze exceptie af te zien, wanneer de Eischer bereid is zijne vordering te verminderen met zooveel, als hij op zijne rekening meer genoteerd heeft dan zestig cent voor elk recept, tegen welken prijs van zestig cent hij Gedaagde beweert met den Eischer te zijn overeengekomen dat deze hem de recepten zou leveren; en de Eischer ook de kosten ten deze te zijnen laste wil nemen.

Overwegende dat, daar partijen, na verschillende voorstellingen betreffende de door den Gedaagde beweerde overeenkomst over den prijs door den Eischer te berekenen, het niet eens hebben kunnen worden omtrent de voorwaarde door den Gedaagde tot het afzien van zijne exceptie gesteld,— de Gedaagde bij deze exceptie gepersisteerd en daarop regt gevraagd heeft

Overwegende dat de Eischer haar heeft gerejecteerd, op grond dat, zoo al eene Apothekers-rekening met twee jaren verjaarde, dit dan nog het geval niet zou kunnen zijn, wanneer gelijk ten deze erkend wordt dat zij niet is betaald; en buitendien de verjaring zou zijn geïntersumpeerd.

Overwegende:

dat volgens art. 4 der publicatie van den 17 Junij 1848, G. B No 9, *de regtsvorderingen* (onder meer) *van apothekers verjaren door een verloop van twee jaren*,

dat des Eischers rekening loopt wegens door hem aan den Gedaagde geleverde medicijnen sedert Junij 1855 tot en met den 3 Julij 1858;

dat de Eischer eerst op den 8sten Mei 1861 tot het in regten betrekken van den Gedaagde, zijne daartoe vereischte verklaring ter Griffie heeft afgelegd;

en deze vordering dus ouder is dan twee jaren:

dat vermits bij de aangehaalde wetsbepaling van 17 Junij 1848, de verjaring is vastgesteld, zonder dat daarbij den excipient de verpligting is opgelegd om, gelijk hij bij art. 2010 van het Ned. Burg. Wetboek of art. 2275 van den Code Napoleon) op de vordering van den schuldeischer, onder eede te verklaren dat de schuld werkelijk is betaald, — de erkentenis zelfs dat zij niet gekweten is, de admissie der exceptie niet belet;

dat ten aanzien der interruptie, de Eischer ter teregtzitting heeft erkend, dat hij haar door niets zou kunnen staven, dan door de singuliere getuigenis van zijnen bediende (*looper of invorderaar*), dat deze meermalen den Gedaagde om betaling heeft aangemaand, doch door deze getuigenis, wierd zij al afgelegd, de stuiting der verjaring niet zou worden bewezen.

Overwegende dat op deze gronden de geproponeerde exceptie behoort te worden geadmitteerd.

REGTDOENDE

Admitterende de door den Gedaagde geproponeerde exceptie van verjaring, verklaart den Eischer in zijne voormelde tegen den Gedaagde ingestelde vordering niet ontvankelijk, en veroordeelt den Eischer in de kosten ten bedrage van ƒ 12.

Aldus gedaan te *Paramaribo* bij de Heeren F. VAN EMDEN President, Mr. D. JUDA gequalificeerd Assessor en G. L. W. RITTER plaatsvervangend Assessor, en uitgeproken ter openbare teregtzitting van den 30 Mei 1861.

## NIEUWSTIJDINGEN.

De groote loterij te 's Hage trekt de aandacht zeer. De groote massa voorwerpen zijn thans in de groote gothische zaal in het paleis van den prins van Oranje tentoongesteld. Die tentoonstelling werd den 17den April op eene plegtige wijze, met eene redevoering door den graaf van Bijland, onder het spelen der klokken, geopend. Bevorens was zij bezigtigd door de koninklijke familie, het corps diplomatique, de ministers enz.

De genoemde Gothische en eene andere nabij gelegen zaal en toren, voor de tentoonstelling bestemd, waren niet voldoende om alle voortbrengselen van kunst en vlijt, dadelijk aanschouwelijk te maken; vele bijdragen zijn bij gemis van plaats in cartons, enz. moeten besloten blijven. De zalen zijn op smaakvolle wijze gedrapeerd en van de noodige getimmerten en ijzerwerk voorzien. Vooral aan de zijde, waar vroeger het orgel in de Gothische zaal geplaatst was, ziet men thans eene fraaije draperie van vlaggen en wapenschilden. Het voornaamste sieraad van deze tentoonstelling is ongetwijfeld het 400 tal schilderijen behalve de teekeningen en platen, gewrochten van meerendeels beroemde binnen- en buitenlandsche kunstenaars. Onder de stukken, die door vorstelijke personen zijn geschonken, blijkt dat van Z. M. den koning de Belgen schitterend uit. De industrieelen zijn mede niet achter gebleven, om schoone en kostbare voorwerpen naar de tentoonstelling te zenden. Men treft er aan sierlijke fauteuils voltaires, canapés, zilverwerk, pendules, kristal- en glaswerk, en een tal van voorwerpen van allerlei aard, waarvan het meeste opzettelijk voor deze verloting is vervaardigd. Groote lof moet worden toegezwaaid aan de dames, die deze tentoonstelling met eene keur van handwerken hebben verrijkt. Gedurende maanden was men ijverig bezig met de vervaardiging van fraaije kussens, kleedjes, kraagjes, voetbanken, pantoffels, enz. enz., die hier worden aangetroffen; daaraan paren zich zoo vele fijn gewerkte tafeltjes, tabouretten, werkdoosjes en andere. Ook vindt men er enkele curiositeiten. Slaat men het oog op de boek- en kunstwerken, op de kaarten, atlassen, albums uit Nederland, Belgie, Frankrijk en Duitschland gezonden, dan ontwaart men dat ook in dat opzigt algemeene deelneming heeft geheerscht. De kostbaarste werken, soms uit een groot getal deelen bestaande, werden voor deze tentoonstelling bestemd. Schrijvers en uitgevers hebben blijken geleverd dat ook zij op eene krachtige wijze tot het welslagen van eene goede zaak wenschen bij te dragen. Een fraai gewerkte lessenaar met prachtbijbel is een waar sieraad.

Verder behelst deze opgaaf eene beschrijving van kunstschatten, waartoe onderscheidene landen ruimschoots bijgedragen hebben.

Deze zeldzame loterij, waarvan de opbrengst op 2½ ton geschat wordt zou den 7 Mei beginnen. De tentoonstelling werd door duizenden bezocht.

---

Het laatste nommer van de *Economist* bevat een artikel over de gevaren van Italie's toestand. Dit artikel is in een zeer pessimistischen geest geschreven. De hoofdpunten komen op het volgende neer:

„De inwendige organisatie van Italie, niemand kan dit ontkennen, laat niet alleen nog veel te wenschen over; maar zij zal ook nog vooreerst niet voltooid zijn. De locale ijverzucht heeft evenwel geen dreigende beteekenis; maar de partij, welke men in Italie de *pousserende* zou kunnen noemen, geeft tot meer bezorgdheid aanleiding. Het is toch zeker dat Sardinie de uiterste behoedzaamheid moet in acht nemen. Oostenrijk heeft wel is waar de omwenteling in Italie lijdelijk toegezien; maar het is voor niemand een geheim, dat het 't werk der omwenteling wenscht te vernietigen; het wacht slechts op eene aanleiding, misschien slechts op een voorwendsel. Het heeft in Venetie niet minder dan 200 000 man op de been, die uitnemend geoefend zijn; het heeft geduchte strategische positien en is van alles voorzien om oorlog te voeren; het weet bovendien dat de Italiaansche strijdmagt, in zijn minder goed georganiseerden toestand, niet tegen de zijne opgewassen is. De generaal Benedek moet dan ook naar Weenen zijn geweest, om van zijne regering verlof te vragen aanvallend te werk te mogen gaan, hierbij de verzekering voegende, dat hij binnen eene maand te Turin of te Milaan zou zijn. Er is alle grond om te gelooven dat dit geene ijdele snoeverij is. 't Is waar, dat een deel van het Venetiaansche leger uit Hongaren is zamengesteld; maar hun aanvoerder houdt zich overtuigd, dat eenmaal op de strijdplaats gebragt, het militair instinct bij hen boven zal drijven en hen tot moedige kampioenen voor Oostenrijk zal maken. Men mag voorts niet uit het oog verliezen, dat Oostenrijks toestand in Venetie van dien aard is, dat een *coup* voor keizer Frans Jozef wenschelijk is. De oorlog kost hem bijna niet meer dan het onderhoud eener legermagt, die onophoudelijk op alles voorbereid moet zijn.

„Het is zeker dat Oostenrijk tot dusver weerhouden is door de houding van Frankrijk. Maar wie weet of Frankrijk in Italie wel tusschen beide zal komen, wanneer Oostenrijk er in slaagt eene aanleiding te vinden, waardoor het niet de aanvallende partij schijnt te zijn; en zoo het al tusschen beide komt om de zegevierende wapenen van Oostenrijk terug te drijven, tot welken prijs zal het dan zijn? Tot de verwezenlijking van het aanvankelijke plan van een Italiaanschen statenbond, met splitsing van het schiereiland in een noordelijken, midden- en zuidelijken staat en met eene Muratistische dynastie in het zuiden, of tot eene tweede vergoeding aan Frankrijk, door den afstand van Genua of het eiland Sardinie?

„Men ziet het, de toestand geeft in alle opzigten reden tot zorg. Engeland intervenieert niet, en moet uit dien hoofde de gebeurtenissen lijdelijk afwachten. Het heeft wel is waar vertoogen en protesten bij de hand; maar wat kunnen deze uitrigten, waar de handelingen tot tegenhandelingen nopen? Het beseft dan ook ten volle, dat, welke wending de zaken in Italie in een eventueelen oorlog ook mogen nemen: hetzij Oostenrijk, zonder Frankrijks tusschenkomst, het werk der omwenteling vernietigt, hetzij Frankrijk Oostenrijks toeleg verijdelt, 's lands belangen altijd gevaar loopen. Het was in die overtuiging dat lord John Russell zoo dringend aan Cavour onder het oog bragt dat Sardinie zich rustig houden en zich vooral wachten moet aanleiding tot een tweeden oorlog te geven."

---

Nog lezen wij het volgende betreffende Italie.

Eene dépêche uit Turijn meldt, dat er eene volledige verzoening tot stand is gekomen tusschen Cavour, Garibaldi en Cialdini. Dit is zeker een zeer heugelijk verschijnsel. De verdeeldheid tusschen een Cavour als staats- en een Garibaldi als krijgsman is altijd eene betreurenswaardige zaak. Maar wij gelooven dat men zich over hare gevolgen veelal te ongerust heeft gemaakt. De persoonlijke gevoelens dier mannen toch zijn aan ééne zaak, welke alle andere beheerscht, ondergeschikt. Hunne vaderlandsliefde staat boven alles. Nu kan er verschil van gevoelen bestaan, en dit bestaat er werkelijk bij hen, omtrent de middelen die tot het doel door beiden beoogd leiden; maar zoodra zij het parlement, als uitdrukking van den wil der natie, uitspraak laten doen omtrent de keus dier middelen, is het gevaar van hunne tegenstrijdige inzigten geweken; beide verklaren daardoor zich aan die uitspraak te zullen onderwerpen. Garibaldi, de ex-dictator van Napels, heeft dit voor zich, hoewel met andere woorden, onbewimpeld kunnen geven in zijn waardig antwoord aan Cialdini. „Het Italiaansche leger", zegt hij daarin, „zal een soldaat te meer in zijne gelederen tellen, wanneer er getreden moet worden tegen de vijanden van Italie. Gij (Cialdini), gij weet dit." Zu wat Cavour aangaat, den man, die de staatkunde van het nieuwe koningrijk leidt, die daarvoor wetten maakt, zou hij niet een slaaf der wet zijn, ook al kan hij er zijne goedkeuring niet aan schenken? Zijn geheel

verleden is een antwoord op de vraag. Hij kan zich terugtrekken, maar met eerbiediging van den wil der natie.

Het is daarom ook verkeerd, Italie als revolutionnair voor te stellen, zoo als sommigen doen, revolutionnair namelijk in de ongunstige beteekenis van het woord. Men breekt er heden niet af, wat gisteren opgebouwd is Verschillende partijen zijn er, magtige partijen zelfs Maar waar zijn die niet? Zoowel in landen die autocratisch, als constitutionnel geregeerd worden. En terwijl de verschillende partijen in constitutionneele landen vrijelijk haar gevoelen mogen uiten, om hare zaak voor de opperste vierschaar te bepleiten en in hare uitspraak te berusten, wordt in autocratisch geregeerde landen elke uiting van het gevoelen onderdrukt, dat in strijd is met de inzigten der regering. Daarom baant men juist dáár den weg tot de revolutie in de ongunstige beteekenis van het woord; want op den duur laat zich de gedachte bij den vrijen mensch niet onderdrukken; zij wil zich uiten

Wij wijzen op Engeland, wat zoo dikwijls gedaan is. Daar zijn altijd twee magtige partijen geweest, de eene meer, de andere minder liberaal. En toch heeft de nederlaag der eerste steeds gestrekt, om het ware constitutionalisme te versterken. Dit leidt onwillekeurig tot de opmerking, dat de verdeeldheid tusschen Cavour en Garibaldi zelfs tot iets goeds geleid heeft. De wensch der natie is er door aan 't licht gekomen. Men weet thans dat Italie zich buigt voor den wil der kabinetten en Oostenrijk niet tot den oorlog zal uitdagen. Veranderen de omstandigheden, welnu, het parlementaire stelsel zal dan weer zijne voordeelen aan 't licht brengen, en het gevaar kennende, wordt het van zelf minder groot.

Men moge dus zeggen wat men wil. In een constitutionneel land is weinig gevaar te duchten van de geheel uiteenloopende inzigten van mannen, die, eerlijk van gemoed, dienaren zijn van de wet. Daarentegen staan schokken voor de deur, wanneer eene zoodanige verdeeldheid zich openbaart in landen, waar camarilla's naast den troon zijn. De nederlaag van den een en de overwinning van den ander wordt dáár dikwijls door het vaderland geboet. En och, de camarilla's tieren zoo welig op autocratischen bodem en waar gunstelingen zoo gaarne regeren in de schaduw der constitutie!

* * *

De *Globe* bevat een artikel over de tegenwoordige beweging in Hongarije en Polen, dat de aandacht heeft getrokken, vermits de daarin uitgedrukte gevoelens geacht worden die te zijn van de Engelsche regering. In dit artikel wordt gezegd dat noodlottigerwijs eene impulsie van buiten in de gebeurtenissen in Hongarije en Polen merkbaar is, iets hetgeen zeer te betreuren is; want de beweging kan ligt eene al te groote vaart nemen, tot groot nadeel van de goede zaak. Het blad geeft dus aan de Hongaren en Polen den raad zich niet te laten medeslepen, maar zich tot het bereikbare te bepalen; want daar de eenheid der monarchie door genoemde regeringen zal gehandhaafd worden, zullen ook alle pogingen, die de strekking hebben om haar te verbreken, met kracht worden onderdrukt.

De *Times* is van gevoelen, dat de bewegingen in Hongarije en Polen tot eene omwenteling moeten leiden. Doch dit blad geeft een geheel anderen raad dan de *Globe*; het wendt zich tot de vrienden der vrijheid in Frankrijk, om den keizer te bewegen het wetgevend ligchaam te ontbinden, een beroep te doen op het land en in zijne plannen te volharden, in weerwil van de opgewondene redevoeringen in het wetgevend ligchaam en den senaat. Indien, zegt de *Times*, keizer Napoleon slechts zijne politiek ten aanzien van Italie wil doorzetten, dan zal Frankrijk hem een wetgevend ligchaam geven, waar hij geen oppositie te duchten heeft. Zijne tegenstanders zijn zij, die alleen door zijne gunst, geheel verkeerd geleid, in de kamer gekomen zijn.

* * *

De artikelen over het budget vullen de voornaamste plaats in de Engelsche dagbladen. De *Times* bestrijdt de voordragt uit verscheidene oogpunten, doch voornamelijk op grond van de onzekerheid in de berekening der baten, terwijl de lasten en de vermindering van den papier-accijns onveranderlijk zullen zijn. De politieke kleur van het budget is echter het meest in het oog loopende punt; en de heer Gladstone schijnt zich thans geheel in de armen der radikalen of in die der „nationaallooze" partij van Bright, Cobden c. a. te hebben geworpen, waarschijnlijk met het oog op de mogelijkheid door die partij eenmaal tot eersten minister van Engeland, dat men als het einddoel der eerzucht van den tegenwoordigen minister van financien voorstelt, bevorderd te zullen worden. Zijne vasthoudenheid aan de afschaffing van den papier-accijns: in plaats van de income tax 1 pct. en niet een ½ pct. te verminderen, is denkelijk het gevolg der verstandhouding van den heer Gladstone met de bovengenoemde partij. Het volgende oordeel door den *Times* over het budget medegedeeld, als de tolk der gevoelens in de City is het kortste en schijnt het beste te zijn.

„Ofschoon de sommen van het budget (zegt hij) gunstiger zijn dan men verwachtte, viel daaraan dezen morgen nogtans eene zeer koele ontvangst ten deele. Een groot gedeelte van het handel drijvend publiek ondervond eene sterke teleurstelling dat de regering het geldelijke overschot niet besteed had om de regten op thee af te schaffen en eene gelijkmatige schaal van die op suiker vast te stellen, zoodat na een of twee jaren het voorloopige verlies van inkomsten hersteld zou zijn geworden. Van alle kanten is men het eens dat het tegenwoordige oogenblik niet wel geschikt kan worden geacht voor de geheele afschaffing van een onzer bronnen van inkomsten, en dat alle verminderingen die aangenaam behoorden te geschieden op artikelen, die het vooruitzigt openden om later door meer verbruik het aan regten geleden verlies te vergoeden, zoo als het geval zou geweest zijn met thee en suiker, terwijl de *income-tax* steeds vermeerderd kan worden in geval van nood. Doch de sterkste tegenwerping werd te weeg gebragt door de aankondiging dat de natie zich niet met eenige vermindering of met eene afschaffing der *income tax* behoeft te vleijen, zoo lang zij voor een bewind 70 à 75 millioen p. st. 's jaars betalen wil. Het antwoord der City is, dat de natie hoegenaamd geen behagen in zulk eene bekostiging schept en gaarne geheel kosteloos zou geregeerd worden, doch dat zij de waarde van haren handel en het groote gewigt harer waardigheid en onafhankelijkheid gevoelt, en dat, hoe groot ook de opofferingen mogen zijn, die bij wijze van verzekering tegen het verlies dier zegeningen vereischt worden, het volk verstandig, voorzigtig en spaarzaam genoeg is om er op aan te dringen dat die opofferingen gedaan worden. Het is de taak van den hr. Gladstone en zijne kollegaas toe te zien dat men dit doel bereike op de minst kostbare en minst hinderlijke wijze, en niet om op een tijdstip dat ieder gezin de drukking ondervindt, welke de ontzaggelijke wapeningen van een naburig rijk veroorzaken, het nijvere engelsche volk voor oogen te houden dat het budget, ter belooning van zijne vlijt, ingekrompen of uitgezet kan worden, naarmate het hun (de ministers) believt. „De heer Gladstone," zegt genoemd blad aan het einde van zijn artikel, „deelt het geld uit, als ware hij de aalmoezenier der britsche natie en niet haar rentmeester."

* * *

Volgens geruchten in de diplomatieke kringen te Brussel in omloop, zou koning Leopold een brief ontvangen hebben van prins Albert, gemaal van koningin Victoria, waarin de toekomst die Europa te gemoet gaat zeer donker wordt geschetst.

De oostenrijksche regering is nog niet teruggekomen van haar besluit den rijksraad bijeen te roepen, ondanks de weigering van sommige provinciën, met name Hongarije, zich daarin te laten vertegenwoordigen. Men zegt dat baron Vay, te Pesth aangekomen, overbrenger is van verzoenende voorstellen.

De tevredenheid over de nieuwe protestantenwet in Oostenrijk is niet algemeen. Een der liberale bladen vraagt te regt, hoe politieke mannen zoo verblind kunnen zijn, om in onze dagen die erkenning van de gelijkheid van alle gezindten voor de wet als een *concessie* te beschouwen?

In Hanover is door de bewoners van al de provinciën van het koningrijk den 8 April een adres aan den koning vastgesteld, waarin zij hem de gevoelens, de vrees, de wensch en de hoop des lands doen kennen. Adressanten verlangen dat de vorst gehoor geve aan den wensch van de meerderheid der bevolking, het bestaande stelsel van bestuur afschaffe en de oude constitutie herstelle, die voor de welvaart des lands zoo bijzonder heilzaam is geweest. Dit adres is vooralsnog onbeantwoord gebleven.

De kustversterking der duitsche zeestaten is thans een onderwerp van ernstige behandeling bij de leden van den duitschen bond. Beijeren vooral moet, naar men zegt, ten krachtigste op het nemen van dien maatregel aan dringen. De vertegenwoordiger van dien Staat te Frankfort heeft bij de militaire bondscomissie aanzoek gedaan, dat er onverwijld eene brigade worde georganiseerd met den bepaalden last de kusten te verdedigen en de uitvoering verzekeren van de maatregelen, die tot het afweren van eenigen aanval van buiten mogten noodig geoordeeld worden.

# Laatste nieuws uit Noord-Amerika.

Bij het perse leggen dezes ontvingen wij van eene vriendelijke zijde de navolgende berigten uit Noord-Amerika tot den 1 Mei jl.

De opgewondenheid bleef aan weerszijden hevig woeden en hoewel President Lincoln 75,000 man te wapen geroepen had, bestond er geen twijfel of deze magt zoude in weinig tijds tot een half millioen aangroeijen.

De vroegere berigten omtrent Baltimore zijn onjuist; de stad heeft genoeg gehad aan eene regering van het gepeupel voor eene week, en de Unie vlag wapperde nu van alle publieke gebouwen

Aan de troepen der Noordelijke Staten is nu vrije doortogt verleend, waardoor zich in Washington eene bezending van 18000 man bevindt, die zeer spoedig vermeerderd zoude worden. Die hoofdstad kan dus veilig geacht worden.

De heer Douglas, der Democratische partij, heeft eene krachtige rede gehouden, waarbij hij met het oog op de bestaande omstandigheden met klem aanraadt dat de kortste weg tot vrede in eene algemeene wapening is gelegen. Aan zijne zijde schaart zich de helft der Noordelijke bevolking.

In sommige Zuidelijke Staten begint reeds gebrek te heerschen en in Mississippi doet zich de hongersnood voelen.

De reactie voor de Unie wint veld met rasse schreden.

De militaire magt der onderscheidene Staten is aldus:

| | |
|---|---|
| Noordelijke Staten | 2,336 816. |
| Zuidelijke Staten | 648.925. |
| Onzijdige grens-Staten (voor de Unie) | 334,481 |
| Territorien | 11,022 |

Het gevaar voor de handelsschepen is grooter dan men aanvankelijk dacht, want de Amerikaansche vaarwaters wemelen van Zuidelijke kaperschepen.

## INGEZONDEN.

*Paramaribo*, 4 *Mei* 1861.

*Den Redacteur van het* Zondagsblad.

*Mijnheer!*

Indien UEd. van het onderstaande gedeelte der letteren mij door een' mijner vrienden van de Coronie-kust toegezonden, gebruik wilt maken, dan twijfel ik niet, of de schrijver zal daarin genoegen nemen; in dit geval neem ik het voor mijne verantwoording. — Het kan als een staaltje dienen, dat die Heeren op de Kust veel met het spreekwoord op hebben: „Krijgt men den vinger, dan wil men de geheele hand hebben."

Zie hier wat hij mij in het laatst van zijn epistel mededeelde.

„Ja beste vriend! een zonderling volkje hier op de Kust. Zij hebben wat op- of aan te merken, en dikwijls op een' toon, juist als of zij er het grootste regt op hebben. Geloof evenwel niet, dat er geene uitzonderingen bestaan; sommigen, die even als ik waardige discipelen van het Surinaamsch geduld zijn, noemen die ytters wel eens, wat de Engelschen met den naam van *radicals* bestempelen. — Ik ben er zeker van dat gij, mijn vriend! die nog oneindig geduldiger dan ik ben, wanneer gij al die doordravende gesprekken hoordet, gij dikwijls „Jean qui rit, Jean qui pleure" zoudt spelen, beurteling zoudt gij geamuseerd maar ook dikwijls zeer boos geweest zijn. — Nu eens critiseert men de Staten-Generaal betrekkelijk de zoo verlangde emancipatie, en dan weder het Gouvernement; dan klaagt men weder hoe partijdig dikwijls de wetten op de behandeling der slaven toegepast worden, en dan spreekt men weder om zich met Nickerie te vereenigen, evenwel niet in den geest der Zuidelijke Staten van Amerika, maar vereeniging tot het indienen van een adres aan het Koloniaal Bestuur en den Minister van Kolonien, om vrije uitvoer van vee te verzoeken, enz. enz.

Maar het aardigste, dat ik met mijn vroom, Surinaamsch-Hollandsch hart, ondankbaar noem, zou ik haast vergeten hebben Zoo als gij zeker wel weet, is de schoener *Saramacca* hier nu gestationeerd, en waarvoor niet alleen de geduldigen, maar ook de minder en ongeduldigen zich aan het Bestuur verpligt gevoelen.

Een paar dagen geleden kwam de *Saramacca* hier voor de eerste maal terug, met de mail van Nickerie. Wij waren juist bij Vriend ... van N., die zoo als gij weet er slag van heeft zijne vrienden te ontvangen, op een partijtje, toen wij onze brieven ontvingen, en een van het gezelschap, die later weder niet weinig te zeggen had, was opgetogen, toen hij reeds antwoord over zaken van Demerarij en Nickerie ontving, waarover hij eerst 5 dagen geleden geschreven had, en dat vroeger gewoonlijk 3 weken duurde; — zoo ver zoo goed, maar ongelukkig er was geen Hollandsche post en nu hadt gij de poppen weder aan 't dansen — klagen geen gebrek. — Ik riep al weder geduld! geduld! mijne vrienden! maar ja wel! zij konden of liever wilden maar niet begrijpen, waarom de Landdrost van Nickerie geen order of vrijheid gekregen had, om tot zoo lang de brieven voor Coronie, nog niet in het pakket voor Nickerie van Holland verzonden, de brievenzak van Paramaribo te openen, daar de betrekking van Landdrost dit vertrouwen toch wel waardig is. — Het gesprek vooral met vriend ... werd eindelijk zeer warm, en daar ik weinig kans zag, om met grond de verdediging voort te zetten, nam ik mijn flambard, groette het gezelschap en vertrok. Wees ook gij gegroet; kus kleine en groote MINA voor

Uw vriend,

GEDULD.

*Coronie* 1 *Mei* 1861.

P. S. Zeg eens vriendje! indien gij door Uw' invloed iets kunt toebrengen, dat onze hooggeachte Landvoogd vrijheid gaf om onze brieven te Nickerie uit het pakket voor Paramaribo te nemen, — en indien gij ook iets kondt doen, om den vrijen uitvoer van vee te bespoedigen, doe het dan in 's hemels naam uit medelijden voor mij, want als gij dagelijks dat gekouwel en gegrommel moest hooren, waaraan ik blootgesteld ben, dan zoudt gij

U, even als ik, dikwijls in dergelijke positie bevindende, als door KWAL, wanneer hij op zijne ongelukkige reis in eene vlaag van zeeziekte, Mevrouw KWAL, zijne lieve echtgenoot, slechts even aanzag.

Adieu!

GEDULD.

MUZIEK KORPS VAN HET BATAILLON JAGERS No. 27.

PROGRAMMA VOOR HEDEN MIDDAG

*Den 2 Junij* 1861.

No. 1. PAS REBOULÉ, par N. N.
2. OUVERTURE *de la Muette de Portici*, arrangé par G BARTHE.
3. PAULINE POLKA MAZURKA, arr par G. BARTHE.
4. POT-POURRI *de Lucia di Lammermoor*, arr. par G. BARTHE.
5. LA SENSITIVE VALSE, arr. par G. BARTHE.
6. ROMANCE GALOP, par AUBER

# UITBOEZEMINGEN over de Kolonie SURINAME.

door

FURET.

## VIII.

Brief van PETRUS KWAL aan SIBBEDAEUS VAN ZUIJLEN.

*Vervolg.)*

*Paramaribo* 26 *Mei* 1861.

Vriend SIBBEDEAUS

Dat AFRIKA zich schuldig maakte aan barbaarsche Meesterregten is beklagelijk — bij de oude volkeren zagen wij die barbaarschheid nooit tot uitersten gedreven, integendeel, eerder een oud-vaderlijk regt op het algemeen gezin en dat die volkeren toenmaals reeds overtuigd waren van de menschen waarde in den slaaf, ook afrikaanschen slaaf-bewijst ons GENESIS I K. 17—23 deelende zij ook i het verbond van den HEERE met ABRAHAM en dat men toen reeds slaven *kocht* en *verkocht*, bewijst het *zelfde vers.* Dat AFRIKA zich nu schuldig maakte aan barbaarschheid tegen over de menschheid, dat is zoo *niet* verschoonbaar, door zijn toestand begrijpelijk. Maar, dat een beschaafde staat die zich ook een christelijke en tevens een vrijen staat noemt, dat doet: *dat is onjuist* dat is *in beschaving terug gaan!* denkt gij dat de waarachtige gronden tegen de SLAVERNIJ niet door ieder mensch begrepen en gevoeld wordt? — Zal er *een* zijn die het niet barbaarsch vindt, dat de ongeboren vrucht der moeder reeds als elk levenloos voorwerp verhandelbaar *en* verkoopbaar is Zal er? *één* beschaafd mensch bestaan, die niet overtuigd is, dat den slaaf zeer goed dien *vernederenden* naam ontnomen kan worden — zeer goed in de burgerregten zal kunnen deelen, en toch onder voogdij van den staat en onder eene verpligte leiding tot gewone beschaving, kan blijven? wat is dan de reden dat de meester tegen zijn beter gevoel in dien gedwongen vernederenden toestand wil behouden? Het GELD SIB! het rampzalige GELD! — *Hier* is echter het gevoel *niet* meer verhard dan in Europa. — *Hier* is die goulddorst *niet* erger dan daar. — *Hier* buigen de ruggen en knieën *niet* slaafscher voor goud en rang, als bij ons. — Maar *hier* is de verwarring grooter, hier hebben de omstandigheden uit de slavernij geboren, zulke draaikolken daar gesteld, dat alles wat er in komt, reddeloos wordt meêgesleept — Wel gevoelt men hier de schuld van te lang gewacht te hebben, en men vreest voor den schok, die het uur des tijds eenmaal zal aanwijzen; — wel erkent men de verwarring, doch vreest het begin tot ontwarren. Wel gevoelt het ieder, dat hij van een voor de wereld en Europa reeds lang verjaard regt misbruik maakt en daarom verschuilt hij zich in de laatste verschansing van verdediging en wil *capituleren* voor *afkoop* of *geld.* Is die voorwaarde juist? (*wij willen het niet bestrijden* —) dan toch ontleedt zich daaruit een nieuw regt „het regt van het Meesterschap op het bezit van den slaaf dat erfelijk is tot in de geheele nakomelingschap toe.

Nu nog eene andere vraag SIB, is dat regt van de slavernij, wel *erkend* als [illegible] Gij zult zeggen „zeker, om [illegible] van het onschendbaar eigendom's-regt! „maar was dat regt ook voorwaardelijk? — was het ook een *privilégie* voor een bepaalden tijd? zeker is het dat bij de verschillende *octrooijen der W. I. compagnie* onder de voorwaarden, ook voor zoo veel jaren het invoeren van een bepaald getal slaven behoorde, en toen Nederland in navolging van *Engeland* den slavenhandel ophief, hief het een der privilegiën van het laatste octrooi der W. I. compagnie op, doch door de afschuw die Nederland (dat is het volk) voor de wereld omtrent dien handel verklaarde, hield het als van zelven het regt voor zich, om datgene wat in strijd was met de wetten met de godsdienst en het beschaafd wereldbegrip, te *wijzigen — op te heffen* of te *verbieden* doch omdat Nederland de billijkheid tegenover PARTIJ niet uit het oog wilde verliezen, begreep Nederland voorbereidingen te moeten doen, om de *regten van den mensch* niet langer te verkrachten en de meester zijn *privilegie* (wanneer de voorbereiding genoegzaam was —) *af te koopen*, en daarmede is men nu NOG NIET begonnen.... mag dat zoo zijn? Misdoet Nederland door nutteloos den tijd te laten verloren gaan, niet tegen de wet der billijkheid, nadat Nederland *die* wet opentlijk verklaard heeft van kracht te zijn?

Op het regt der billijkheid SIB heeft toch zeker ieder schepsel regt en als ik U in mijne volgende brieven den slaaf heb laten zien zoo als hij *hier* staat, dan zult gij ontwaren, dat men tegen over HEM, onbillijk handelt, dat men die onbillijkheid uitstrekt tot over zijne afstammelingen en kan ik ook al begrijpen dat eene maatschappij zoo als deze, om de orde van het huishouden, eene beperking van de vrijheid noodzakelijk vindt, ik kan niet begrijpen dat men niet dadelijk met de *les* — met de *leiding*, met de *opvoeding* begon die den slaaf nuttig, de maatschappij hoogst voordeelig was geweest. Voor dat ik U nu op dat *Mozaïk* geleid, dat alhier uit den toestand van de slavernij zich grondvestte, moet ik U voor eenige beoordeelingen waarschuwen SIB: Deel toch niet in dat algemeen gevoelen dat dat bij U den boventoon voert, met den slaaf te beschouwen als een rampzalig schepsel, dat zoo door gruwelen gemarteld wordt, dat de Afrikaansche woestheid er voor in het niet zinkt. — Geloof even min, dat de Afrikanen hier of elders vroeger ingevoerd, tot een in onschuld — vrede en geschikte zeden voor de maatschappij, levend volk behoorden doch geloof WEL, dat *hoe* ongeschikt zij waren, hun die geschiktheid konde geleerd zijn en dat men juist alles in het werk stelde, om die geschiktheid zoo *veel* mogelijk en zoo *lang* mogelijk terug te dringen. — Wees er van overtuigd dat door vele middelen, dat volk niet alleen in *phijsiek* vernield, maar ook in *geest* gedood is. En eindelijk nog iets: Laat ons als bescheidene kinderen, de misslagen onzer vaderen niet te hard beschuldigen, neen, leggen wij er de sluijers der vergetelheid over henen, zij leefden in een anderen tijd, in een anderen toestand, onder eene andere opvatting van den geest dan wij nu. Wat bij hun *schemering* en *bloesem* was, is bij ons *licht* en *rijpheid* geworden. Maar SIB, laten wij er ons tevens wel voor wachten, om daarom de misslagen als zoodanig te verontschuldigen, opdat op ons de beschuldiging niet blijve kleven „de heeler is zoo goed als de steeler," en dus dat eeuwigdurend „*splinters zien*" in de oogen der surinaamsche slavenhouders, voegt Nederland niet, want geloof mij SIB, ZIJ, zijn het niet die de ongelukkige slavernij doen voortduren maar GIJ zijt het — het VOLK is het en de VERTEGENWOORDIGERS van dat volk zijn het. En trekken de slavenhouders ook alhier het goud uit dien toestand, die onbillijkheid zal in de schalen van GODS regtvaardigheid niet strafbaarder wegen, dan het goud en de voordeelen door U en het volk genoten! door een volk, dat de schoone magt en de middelen bezit, om de onbillijkheid tegen de menschheid op te heffen.

Leef wel Vriend!

T. T.

KWAL.

## SCHEEPSTIJDINGEN

### BINNENGEKOMEN.

Den 27sten Mei, de Eng. schoener *Shooting Star*, kapt. Briggs, van Demerarij,

Den 31. de Ned. schoener *Emma*, kapt. J. van-Wilgen, van *Demerarij*.

### UITGEKLAARD.

*Den* 28sten, de Hamb. sloep *Pomona*, kapt. J. A. Chauvet, naar *Demerarij*: lading: 44 vaten Koorn 7,920 pd., 10 vaten Pik en 10 dito Teer; voor Exportatie: 23 kisten Koopmanschappen.

Den 29sten, het schip *Josephina*, kapt. J. Hofker, naar Amsterdam, lading: 194 vaten en 5 blomvaten Suiker 320,756 pond.

### IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Maximiliaan*, kapt. W. B. Schill, adres bij J. M. Polak.

Het schip *Willem en Carel*, kapt. N. D. Steenveld, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Mina*, kapt. Cupido, adres bij M. M. Curiel.

Het schip *Albatros*, kapt. Koch, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Plant. Dordrecht*, kapt. Brakke, adres bij C. J. Leijsner.

Het schip *Plata*, kapt. Meijer, adres bij H. Degenhard.

### VERTROKKEN PASSAGIERS

Met de Hamb. sloep *Pomona*, De heer F. G. J. Malmberg.

Met het schip *Josephine*: de heeren W. van der Vinne en N. van den Brandhoff.

## PRIJZEN DER PRODUCTEN.

*Bij inschrijving verkocht:*

Suiker. Den 1sten dezer, van plant. *Rustenburg*, 50 vaten a 8,27 ct.

## BURGERLIJKE STAND.

Op den 31 Mei 1861 is aanteekening gedaan van het voorgenomen huwelijk van:

Isaak Jacob David Fricke, weduwenaar van Dorothea Louisa Sophia Thiess en Margaretha Kiessling.

Benedictus Willems en Maria Adriana Isabella Grais, weduwe van Johan Petrus Rompel.

Herman Bernhard Berkemeijer en Cornelia Maria Christina Meijer.

Op den 17den Mei 1861 is in het district Nickerie aanteekening gedaan van het voorgenomen huwelijk van:

Johannis Joseph Scheek en Margret Frederica Henriques.

Van den 26sten tot den 31sten Mei zijn alhier ingeschreven als overleden.

Den 26sten, Evert Constantijn Wessels, zoon van Marius François Wessels en van Louisa Wilhelmina Reijeg, 1 jaar en 3 maanden.

Den 27sten. Jacques Frederik Sanches, zoon van Joseph Benjamin Sanches en van Johanna Charlotte Meriba, 14 jaren en 2 maanden.

Den 29sten, Theodorus Julius Schmid, 12 jaren.

Den 30sten, Reinhard Johan Gollenstede, Echtgenoot van Sophia Agatha de Bije, 39 jaren en 10 maanden.

## CORRESPONDENTIE.

J T. G. is ontvangen.

## Binnenlandsche Berigten.

Bij Gouvernements resolutie van den 31sten Mei No. 4, is de Ambtenaar ter beschikking van den Gouverneur A. G. van Son *eervol* ontheven van de provisionele waarneming der functien van Commissaris en Secretaris der Particuliere West Indische Bank, en zijn de werkzaamheden aan deze betrekking verknocht, voorloopig opgedragen aan den Kolonialen Ontvanger en Betaalmeester.

*Paramaribo*, *den* 31 *Mei* 1861.

## Post-Kantoor.

Onafgehaalde Brieven.

Pierre Albert, C. H. Q. van Achteren, G. C. Bentinck, V. Brieg, L. Berinos, L. A. Crisson, A. Cameron, A. H. L. de Friderici, H. Groom, J. H. van Herwaarde, C. J. Hering, Jan, S. Krieger, Keijzer, C. Louiszoon, J. Labordus, P. J. Lim, Henrij Mulderen, A. A. Malmberg, C. A. Moll, J. Rijsdijk, F. Rabins. M. van Sachten, J. da Silva, W. Urbent, L. de Veer.

## Post-Kantoor.

De Mailpakketten zullen op DINGSDAG den 4den dezer, des middags ten 12 ure, worden gesloten en verzonden per de Stoomboot *Vice Admiraal Rijk.*

De prov. Inspecteur der Domeinen, enz., als daartoe door den Heer Gouverneur gemagtigd, brengt bij deze ter kennis van Heeren Eigenaren en Administrateuren van plantages alhier, dat op een nader aan te kondigen tijdstip, de gelegenheid zal worden aangeboden om per een der Koloniale Stoomvaartuigen naar de Gouvernements Plantage *Catharina Sophia* te gaan, ter bezigtiging van het kortelings aldaar geplaatste *Toestel* van den Heer Manifold tot de aanwending van natte tras als brandstof bij de Suikerbereiding.

Zij die van gemelde gelegenheid zouden wenschen gebruik te maken, worden verzocht van hun voornemen daartoe vóór of op den 3den Junij e. k. mededeeling te doen aan den prov. Inspecteur der Domeinen, enz.

*Paramaribo*, *den* 30 *Mei* 1861.

*Paramaribo*, *den* 29 *Mei* 1861.

Ter voldoening aan de bepaling van art. 26 van het reglement voor het Departement der *Onbeheerde Boedels* (G. B. 1836 No. 1.) worden de crediteuren van de *solvente* boedels van: Jan Schippers, Henriette van Tumeler en Joseph Jean Parrij en van de *insolvente* boedels van Charles Lionarons en Louisa Emelia Sophia Pietzcker, onderrigt dat de beschrijvingen van die boedels, alsmede de rekeningen en verantwoording benevens de daarop geformeerde balancen, voor zoo ver de boedels *insolvent* zijn, gedurende den tijd van drie weken ter Secretarie van het College van Commissarissen voor het Departement der *Onbeheerde Boedels* ter visie liggen, met inthimatie om, wanneer de Crediteuren eenige aanmerkingen, hetzij op de gegrondheid of de hoegrootheid der daarbij voorkomende schuldvorderingen, hetzij op de rangschikking der Crediteuren of eenige remarques of debatten op de rekeningen en verantwoording mogten hebben in het middelen te brengen, daarvan binnen den tijd van drie weken na den dag waarop de bevoegdheid om van deze stukken visie te nemen is geëxpireerd, bij eenig behoorlijk schrifftuur aan Commissarissen te doen blijken.

Aan het Departement der Onbeheerde Boedels zijn gedevolveerd, de onderstaande boedels, als:

Van Cornelia Jacoba Mietje Westervelde (overleden de 17 September 1860, den 14 Mei 1861 en

Van Edward James Dona, (overleden den 6 Mei 1861) den 30 dito.

En worden mitsdien alle Crediteuren en Debiteuren derzelven opgeroepen, ten einde aan het Departement voornoemd van hunne vorderingen aanteekening te doen, en hunne verschuldigden aan te zuiveren, op poene als bij art 14 en 16 van het Reglement voor opgemelde administratie is bepaald.

*Paramaribo den 31 Mei 1861.*

## Koepok-Inenting.

De COMMISSIE van *Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt* zal op Dingsdag den 4den Junij, des morgens ten *half negen ure*, in het locaal der *Onbeheerde Boedels* zich onledig houden met het *gratis vaccineren*, met *versch* ontvangen Koepokstof.

*Paramaribo, den 31 Mei 1861.*

*De Scriba.*

JOH. ABRAHAMSZ.

# Advertentiën.

GODSDIENSTOEFENING bij de *Nederduitsche Hervormde Gemeente*, op Woensdag den 5den Junij e. k., 's avonds *half Zeven* ure.

A. SALOMONS, Vendumeester, zal DINGSDAG e. k. verkoopen:

**Provisien, Stukgoederen,**

Den slaaf André aankomende den minderjarige F. W. HORSTMAN

en

***Een EXTRA RIJ-PAARD,***

aankomende den Bl. B. J. GOLLENSTEDE.

( )

**E. J. VAN WIJHE,**

zal op Donderdag den 6den Junij e. k. en volgenden dag, des namiddags ten zijnen huize door den Vendumeester J. F. Eeverij doen verkoopen:

**Meubelen en Zilverwerken, etc.**

De GOEDEREN zijn één dag vóór en op den verkoopdag te bezigtigen.

( )

Op Dingsdag den 11 Junij e. k. des namiddags 4 uren, zullen ten huize van den Heer S. H. DE GRANADA aan de *Gravenstraat*, in het openbaar worden

**VERHUURD**

## Diverse Slaven,

aankomende den Boedel S. H. MORON, Pl. *Waicoribo* en Bl. D. J. PINTO.

De conditien der verhuring zullen *vier* dagen te voren ter inzage liggen ten kantore van Heeren Gezworen Klerken.

De tegenwoordige huurders dier SLAVEN worden verzocht dezelven op den dag der verhuring des morgens ten 6 ure ten huize van den Heer S. H. MORON aan de *Heerenstraat* te doen bezorgen.

( ) J. E. SIMONS.

De vroeger geannonceerde verkoop van het HUIS en ERF gelegen aan de *Keizerstraat*, N. W. La. D No. 27 O. W. La. D No. 2085, zal alsnu plaats vinden op DINGSDAG den 11 Junij e. k. ten huize van den Vendumeester A. SALOMONS.

( )

Over zes weken dag en datum nader te bepalen zal door den Vendumeester A. SALOMONS, publiekelijk worden verkocht:

De helfte van het HUIS en ERF, gelegen aan de *Steenbakkersgracht*, La. E No. 78.

*Tooneel-Genootschap:* **THALIA.**

Donderdag den 6den Junij 1861.

DE DOCHTER VAN DEN VREK, OF DE EDELMOEDIGE DIEFSTAL, Tooneelspel in *twee* bedrijven.

Daarna:

HET KAMERARREST, OF DE TWEE GEHEIMEN, Blijspel in *één* bedrijf.

Aanvang precies ten *zeven* ure.

*De Secretaris,*

W. P. KAERSENHOUT.

Mejuffrouw **C. VAN GOGH,** brengt ter kennisse van Ouders, Voogden en verdere belanghebbenden, dat zij hare SCHOOL heeft overgeplaatst naar de Watermolenstraat, in het Huis eertijds bewoond door den Heer KOCK Onderwijzer.

*Paramaribo, den 4 Junij 1861.*

( )

**Aangebragt per *EMMA*:**

**Versche *Bermudasche***

**AARDAPPELEN**

**en gave, drooge White Pine**

***Planken.***

In voorraad:

**Bakkeljaauw, *Haring* Mackreel, Bass, Clear, Mess, Prime en Schoulder**

**Spek,**

1/1, 1/2 en 1/4 vaten SMITH's FAMILIJ VLEESCH, Geele, Witte en Zwarte **ZEEP in groote & kleine kisten, Smeerkaarsen van 6 tot 16 in het pond, Extra Sperm dito,** REUZEL in 1/1, 1/2 en 1/4 Vaten, Ronde en Beschuit in vaten en blikken trommels.

**S. F. BLOM,**

***O. I. RIJST,***

**Grof ZOUT, *Brandslaven,* dun Engelsch *Platlood,* Verfwaren gesorteerd, Pik, Teer, Harpuis, Sp. Terpentijn, *Breeuwwerk,***

Val Axen en VELDGEREEDSCHAPPEN, 1 1/2 en 2 duim WHITE PINE en PITCH PINE PLANKEN, Melensmeer, Sarsaparille, Glauber en Epsom ZOUT, WORMMIXTURE en veel meer andere GOEDEREN.

**Verkrijgbaar bij *Gebr. van Praag***

( )

# Te Koop:

**Het HUIS en ERF** 1e. B. W. No. 115, op *Combé* nabij de rivier, te bevragen ter dezer Drukkerij.

**De *Firma***

## L. BIXBY & CO.

met wederzijdsch genoegen gedissolveerd zijnde, geeft de ondergeteekende, te kennen, dat hij de AFFAIRE zal blijven continueren op zijn naam en voor zijne rekening; zich recommanderende aan Heeren Eigenaren, Administrateuren en verdere Ingezetenen met belofte van *prompte* en *civiele* bediening.

*Paramaribo, den 1 Junij 1861.*

**D. MENS.**

( )

***Voor civiele prijzen,* verkrijgbaar bij**

## G. OPPENHEIMER:

***Provisien en Dranken***

waaronder bijzonder gerecommandeerd worden, Roode Tafelwijn in vaten en per dozijn, Rhijn Wijn (Hochheimer Berg) Champagne, Chambertin Bourgogne,

**alle soorten Verfwaren,**

Lijn, Patent, Kaap en Genua OLIE,

**LEVERTRAAN,**

WIJNAZIJN per vat en per kan,

**beste Fr. *Glasruiten,***

**Gesorteerd *Glaswerk,***

**PORCELEIN,**

**Weener Alpacca,**

Verzilverde LEPELS en VORKEN, Tafel en Trancheer MESSEN, Knip en Pennemessen, SPIEGELS, KAMMEN extra fijne BRILLEN in soorten, zeer geschikte Tafelmatten in alle grootte, goedkoop een partijtje Eetwaren in blik,

**Fijnste *Parfumerien***

waaronder EAU DE COLOGNE, primo qualiteit Geurige Zwarte en Groene THEE in bussen, PRUIMEN en WALNOTEN voor zeer lage prijs.

***Sigaren* in soorten,**

Gemaakte Heeren KLEEDEREN, Garibaldi en andere STROOHOEDEN, Fijn en ordinair Zwart LAKEN, extra best fijn BROEKENGOED in alle desseins, zeer fijn Schlezinger en Bielefeld LINNEN, Zw. Madras Doeken,

**Kinderhesjes in soorten,**

Zeer élégante Dames KLEEDJES, Fijn Castoren HANDSCHOENEN voor Heeren en Dames, Zijden en Katoenen Parapluie's.

**Wandelstokken,**

***Zilver & Goudwaren,***

Zilveren en Gouden HOROLOGIEN

***Galanterien,***

en meer andere GOEDEREN.

Ontvangen uit Amerika en te bekomen bij

## A. HEWITT:

**Een assortiment Elastique**

**SCHOENEN**

( )

# Ontvangen

**per *Schooling Star,***

## Extra

***O. I. RIJST,***

**W. P. PLANKEN**

**en *Fire Bricks.***

***Gebrs. SOESMAN.***

( )

## D. Baëza

**biedt te koop tegen verminderde prijs**

**Bruine & Witte**

***RIJST,***

**Family *VLEESCH***

**en *MESS SPEK.***

( )

DE GROOTSTE GENEESKUNDIGE ONTDEKKING DEZER EEUW.

**PERRY'S CORDIAL BALSEM VAN SYRIACUM.**

Deze onschatbare medicijn is de wonderbaarste overwinning van de kunst over de natuur, en is voor beide seksen heilzaam. Zij herstelt en vermeerdert de natuurlijke kracht van hen die tengevolge van een langdurig verblijf in de Kolonien aan afgematheid en verval van krachten lijden. Duizenden hebben door het gebruik daarvan hunne gezondheid en krachten herkregen, zoo als onder eede, voor den Lord Maijor van Londen en de Aldermen verklaard is.

Prijs 11 sh. per flesch, of vier fl. voor 33 sh., waardoor men 11 sh. bespaart; en in fl. van 5 p. st. eene besparing gevende van 1 p. 12 sh.

Verkrijgbaar bij R. & L. PERRY & Co hoofd-depôt, No. 19, Berners street, Oxford-street, Londen.

Agenten; BARCLAY & Co. 75, Farringdonstreet, Londen.

( )

## De Zalf en Pillen van Hollowaij

een zeker geneesmiddel voor huidziekte. De loomheid, vermoeijenis en de neerslagtigheid des geestes, die de lijders aan huidziekten gewoonlijk ondervinden, verdwijnen spoedig door het gebruik van de Zalf en Pillen van Hollowaij. De doelmatigheid van dit geneesmiddel in bovengenoemde gevallen is zonder weêrga, en in plaatsen waar deze ziekten menigvuldig zijn, baren de genezingen verwondering. Door de zuiverende eigenschappen der Pillen en de bijzondere uitwerking die de Zalf op het ligchaam heeft, zijn zij beide te verkiezen boven eenig ander geneesmiddel.

Deze *Zalf* en *Pillen* zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij den Apotheker A. B. DE VRIES, aan de *Zwartenhovenbrugstraat* à ƒ1, ƒ3 en ƒ5.

GEDRUKT BIJ A. L. G. DE RANDAMIE.

# BIJBLAD TOT HET SURINAAMSCH WEEKBLAD.

*Verschijnt elken Woensdag.*

1861. Woensdag 5 Junij No. 22.

PARAMARIBO, den 4 Junij 1861.

Heden is met de mail ten behoeve der ongelukkigen bij den jongsten watersnood in Nederland, op nieuw verzonden de som van ƒ 218.76, zoodat thans in het geheel is overgemaakt: ƒ 9,187.34½

Wij hebben met de Frederic Wording berigten uit Noord-Amerika, ontvangen tot den 8 Mei ll.

Volgens dezelve bleef de oorlogskoorts in het gansche land woeden en werden, aan weerszijden de meest mogelijke toebereidselen tot den krijg gemaakt.

Virginia schijnt het eerst aan de beurt te liggen, en het valt niet te betwijfelen, of die Staat zou spoedig door de Noordelijke troepen bezet worden. Het Noorden gaat thans krachtdadig te werk en weldra zal men de onderwerping der Zuidelijke Confederatie te gemoet kunnen zien.

## NIEUWSTIJDINGEN.

Het dagblad Italia deelt den volgenden belangrijken brief van Garibaldi mede:

«Eenige mijner woorden zijn kwaadwillig verkeerd uitgelegd geworden, en hebben het vermoeden doen ontstaan dat ik het parlement en den persoon des konings heb willen aantasten. Mijne gehechtheid aan Victor Emanuel is in Italie tot een spreekwoord geworden, als ook mijne liefde voor den koning. Mijn geweten verbiedt mij, mij te verlagen tot eene regtvaardiging. Wat het parlement betreft, mijn geheel leven, gewijd aan de onafhankelijkheid en vrijheid van mijn land, laat niet toe dat ik mij zóó vernedere, om mij te verontschuldigen over de aantijging van oneerbiedigheid tegen de majestueuse vergadering der vertegenwoordigers van een vrij volk, geroepen om aan Italie een nieuw aanzijn te geven en het te doen plaats nemen onder de eerste natien der wereld. De bedroevende gesteldheid van Zuid Italie en den jammerlijken toestand waarin men mijne dappere kameraden onregtvaardig laat verkeeren, hebben mij waarlijk geschokt. Mijne verontwaardiging is opgewekt tegen hen, die de oorzaak zijn geweest van zoo veel ongeregtigheid. Maar ik buig mij voor de heilige zaak des lands; allen persoonlijken twist vertreed ik met de voeten, om mij eenig en alleen en onafgebroken met deze zaak bezig te houden. Ten einde voor mijn aandeel bij te dragen ter bereiking van ons groot doel, en krachtens het regt van iniatief aan elk parlementslid verleend, doe ik u hiernevens een voorstel van wet toekomen tot eene nationale wapening, met verzoek het aan de kamer mede te deelen, overeenkomstig de parlementaire vormen. Ik hoop dat al de fractien der kamer zich zullen vereenigen om alle nuttelooze uitbreiding der discussie te voorkomen, en dat het Italiaansche parlement al het gewigt van zijn gezag zal doen gelden, ter bespoediging van de meest dringende, meest noodige maatregelen voor het heil des lands.”

Onder de interpellatien, die in de Spaansche Cortes waren aangekondigd, was er ook een betreffende de vraag, waarom het gouvernement zijn gezant bij koning Frans II nog niet heeft teruggeroepen, en of het niet met het belang des rijks in strijd is, de kosten te dragen van een vertegenwoordiger bij een vervallen koning. De afgevaardigde van wien dit uitging, verklaarde tevens, dat hij tot nadere toelichting zijner motieven zou bewijzen, dat de politiek die de bedoelde gezant steeds gevolgd heeft, een der voornaamste oorzaken van den val des konings is geweest. Het schijnt ook werkelijk dat de gezant, niettegenstaande de herhaalde nota's waarin het Spaansch gouvernement hem eene eenigzins liberale politiek aanraadde, den koning altoos tot het absolutisme en den tegenstand aanspoorde. Zoo veel is zeker, dat ook graaf Cavour, nog vóór Garibaldi's landing op Sicilie, ten stelligste in twee nota's aan de Spaansche regering verklaarde, dat de invloed van haren gezant te Napels de grootste hinderpaal was tot eene liberale en Italiaansche politiek. Even zeker is het tevens, dat de ijverigste roijalisten aan dezen diplomaat al de onheilen der Napelsche Bourbons toeschrijven. Het was duidelijk, dat de Spaansche regering zich ten aanzien dezer interpellatie niet zeer op haar gemak gevoelde.

Veel opziens baart in Duitschland eene redevoering, door den bekenden kampioen der Roomsch-Katholieke kerk, pater Döllinger, onlangs in het Odeon te Munchen uitgesproken. In de oud Beijersche en ultra-Katholieke kringen aldaar, was namelijk den wensch kenbaar gemaakt, dat door gelijkgezinde redenaars openbare voordragten zouden plaats hebben. Aanleiding tot dien wensch waren zekere voorlezingen, die door mannen van tegenovergestelde rigting gehouden werden. Onder de bekende behoudsmannen, die zich daartoe bereid verklaarden, was ook Döllinger, die aankondigde dat hij driemalen over onderwerpen op kerkelijk historisch gebied spreken zou. De algemeene verwachting, dat de beroemde redenaar bij deze gelegenheid zijn gevoelen over de tegenwoordige tijdsomstandigheden zeggen zou, werd niet teleurgesteld; maar onuitsprekelijk was de verbazing, toen men hem het doodvonnis over het wereldlijk gezag der pausen hoorde uitspreken en verkondigen, dat dit altijd nadeelig en voor de volken en voor het aanzien der kerk zelve geweest is, en dat dit gezag van nu af moet ophouden. Hij zal nu een geschrift wereldkundig maken, waarin hij helder hoopt uiteen te zetten, dat het pausdom in al zijne zuiverheid kan blijven bestaan zonder dat een staat door monsignori en geestelijken geregeerd wordt.

De berigten omtrent den toestand der door hongersnood getroffen gewesten van Britsch-Indië luiden steeds bedroevend. Ondanks alle pogingen van het gouvernement, was daarin nog weinig verbetering gekomen. In een dagblad van Calcutta, den *Englishman* van 8 Maart jl. leest men, dat een regement engelsche troepen, op zijnen marsch van Cawnpore zuidwaarts, langs den weg twee duizend lijken heeft zien liggen.

## SCHEEPSTIJDINGEN.

### BINNENGEKOMEN.

Den 2den dezer, het Noord Amerikaanschip *Fred, Wording*, kapt. Herrick, van Boston.

### VERTROKKEN.

Den 4den dezer, de Kol. schroefstoomboot *Vice Admiraal Rijk*, kapt. J. H. Ruman, naar Demerarij.

### IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Maximiliaan*, kapt. W. B. Schill, adres bij J. M. Polak.

Het schip *Willem en Carel*, kapt. N. D. Steenveld, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Mina*, kapt. Cupido, adres bij M. M. Curiel.

Het schip *Albatros*, kapt. Koch, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Plant. Dordrecht*, kapt. Brakke, adres bij C. J. Leijsner.

Het schip *Plata*, kapt. Meijer, adres bij H, Degenhard.

## Binnenlandsche Berigten.

## Aanzoek van Vrijgeving.

*Den* 31 *Mei* 1861.

Van de slavin Johanna, geboren in 1803, wier moedersnaam onbekend is, toebehoorende aan D. Coenders, nu boedel.

Van de slaven Hendrina, geboren in 1815, wier moedersnaam onbekend is en Charles Henrie, geboren in 1851, zoon van Carolina, toebehoorende aan J. Barkhuijsen.

Van de slavin Aletta, geboren in 1790, dochter van Azia, toebehoorende aan de Wed. W. W. B. Raven, geboren Beeldsnijder,

Van het slavenmeisje Anna, geboren in 1848, dochter van Eva, toebehoorende voor den vrijdom aan L. M. J. Valckenaer nom. ux.

Van het slavenkind Charles, geboren in 1849, zoon van Henriette, toebehoorende aan J. C. de Normandie 's Jacob.

Van het slavenkind Johanna Jeanne geboren in 1860, dochter van Maria, toebehoorende aan A. van M. Oliviera Jr.

Van de slaven Richard, geboren in 1843, Eduard, geboren in 1856, en Sophia Johanna, geboren in 1861, kinderen van Amba, toebehoorende aan S. B de Vries.

## Manumissie.

Door het Koloniaal Gouvernement zijn brieven van Manumissie verleend:

1. Aan den slaaf Charles, geboren in 1833, wiens moedersnaam onbekend is, toebehoord hebbende aan C. Oliviera.

2. Aan den slavenjongen Frederik Willem, geboren in 1847, zoon van Cicilia, toebehoord hebbende aan P. de Montel.

3. Aan den slaaf Wilhem, geboren in 1830, zoon van Carolina, toebehoord hebbende aan M. J. Houthakker.

4. Aan den slaaf Edward, geboren in 1832, wiens moedersnaam onbekend is, toebehoord hebbende aan de Wed. S. J. Rule.

5. Aan den slaaf Cornelis, geboren in 1820, wiens moedersnaam onbekend is, bekend gestaan hebbende ten name van de Roomsch Catholijke Gemeente.

6. Aan den slaaf Hoop, geboren in 1808, zoon van Grietje, toebehoord hebbende aan C. C. Wanner en J. F. Mazer.

7. Aan de slaven Elick, geboren in 1823, zoon van Luci, en Winst, geboren in 1831, zoon van Patientie (overleden), toebehoord hebbende aan J. M. C. van Onna (nu boedel).

8. Aan den slaaf François, geboren in 1841, zoon van Saraatje, toebehoord hebbende aan F. Fomm nom. ux.

9. Aan het slavenkind Cornelis, geboren in 1858, zoon van Bebe, toebehoord hebbende voor den vrijdom aan F. A. C. Dumontier.

10. Aan de slavin Christina, geboren in 1844, dochter van Flora, bekend gestaan hebbende ten name van Plantage *Sarah*, divisie *Coronie*.

11. Aan de slavin Truitje, geboren in 1818, dochter van Zaire, toebehoord hebbende aan G. E. Gisius, nu boedel.

12. Aan de slavin Amelia, geboren in 1796, wier moedersnaam onbekend is, toebehoord hebbende aan Saml Soesman.

13. Aan de slavin Carolina, geboren in 1818, dochter van Celestina, toebehoord hebbende aan J. M. C. van Onna, nu boedel.

14. Aan de slavin Acoeba of Jansje, geboren in 1815, dochter van Maria, en hare dochter Etelina, geboren in 1839, toebehoord hebbende voor den vrijdom aan Mr. J. Palthe Wesenhagen, nu boedel.

15. Aan de slaven Louisa, geboren in 1819, wier moedersnaam onbekend is — Florentina Petronella, geboren in 1835. — Carolina Adolphina, geboren in 1846. — Augusta Bouquet, geboren in 1842. — Romeo William, geboren in 1845, en Juliette, geboren in 1850, kinderen van Louisa, en Paulus Louis, geboren in 1860, zoon van Augusta Bouquet, allen toebehoord hebbende voor den vrijdom aan W. P. Donker.

16. Aan de slavin Jeane, geboren in 1837, dochter van Candasie, bekend gestaan hebbende ten name van Plantage *Zeldenrust en Welgelegen*, divisie *boven Cottica* en *Perica*.

17. Aan de slavin Susanna, geboren in 1834, dochter van Francina, toebehoord hebbende aan P. F. Berckx.

18. Aan het slavenkind Hendrina, geboren in 1859, dochter van Philippina, toebehoord hebbende voor den vrijdom aan E Brandon.

19. Aan het slavenkind Constantijn, geboren in 1855, zoon van Amerensie, toebehoord hebbende aan M. J. Zschuschen, nu boedel.

20. Aan het slavenkind Margaretha, geboren in 1853, dochter van Wilhelmina, toebehoord hebbende aan de minderjarige kinderen van J. S Ezechiel.

21. Aan de slaven: Sibilla, geboren in 1807 wier moedersnaam onbekend is, — Gerard, geboren in 1831, — Cecilia, geboren in 1831, — Alexander, geboren in 1836, — Adriana 2e., geboren in 1840, — Charles 2e., geboren in 1841. — Adriana 3., geboren in 1846, — Marton, geboren in 1852 en Emelina, geboren in 1854, kinderen van Sibella, — Lucie, geboren in 1861, dochter van Cecilia en Lydia, geboren in 1861, dochter van Adriana 2e, allen bekend gestaan hebbende ten name van Plantage *Zeezigt*, divisie *boven Cottica* en *Perica*.

22. Aan de slavin Candasie, geboren in 1843, dochter van Henriette, en haren zoon Rudolph, geboren in 1860, toebehoord hebbende aan H. W. M. Waalwijk.

en 23. Aan de slavenkinderen: Christiaan, geboren in 1854, en Leentje, geboren in 1857 kinderen van Mietje, bekend gestaan hebbende ten name van Plantage *Anna Catharina*, divisie *beneden Cottica*.

Zullende gemelde gemanumitteerden voortaan de namen voeren van:

1. *Marius Charles Bomgard.*
2. *Frederik Willem Aneloo.*
3. *Frederik Willem Hilos.*
4. *Emilius Eduard Carlo.*
5. *Cornelis Loosdunen.*
6. *Andreas Josephus Koolhoorn.*
7. *Emanuel Blick Gratitude.*
   *Johannes Winst Gratitude.*
8. *Juliaan François Gewand.*
9. *Cornelis Dutier.*
10. *Christina Johanna Ransdorp.*
11. *Geertruida Elisabeth Isius.*
12. *Johanna Amelia Lusthof.*
13. *Charlotte Carolina Nahal.*
14. *Wilhelmina Jansij Buteni.*
    *Florina Edelina Buteni.*
15. *Ernestina Louisa Dunkel.*
    *Florentina Petronella Dunkel.*
    *Carolina Adolphina Dunkel.*
    *Augusta Bouquet Dunkel.*
    *Romeo William Dunkel.*
    *Juliette Minerva Dunkel.*
    *Paulus Louis Dunkel.*
16. *Harriette Jeane Hazelaar.*
17. *Susanna Maria Elisabeth Eidelggen.*
18. *Hendrina Regtop.*
19. *Constantijn George Kepel.*
20. *Johanna Margaretha Pottendorp.*
21. *Lucilla Sibilla Longfur.*
    *Rudolf Hendrik Gerard Longfur.*
    *Anna Cecilia Longfur.*
    *Willem Alexander Longfur.*
    *Jeane Adriana Longfur.*
    *Elisa Charles Longfur.*
    *Adriana Frederika Longfur.*
    *Martha Longfur.*
    *Emeline Jacoba Longfur.*
    *Lucie Henrietta Longfur.*
    *Lijdia Charlotte Longfur.*
22. *Adolphina Candasie Waalwijk.*
    *Henricus Marius Rudolf Waalwijk.*

en 23. *Isaac Christiaan Damp.*
*Josephina Leentje Damp.*

Bij Gouvernements resolutie van den 30 Mei jl. No. 2, is aan de na te melden minderjarigen vergund, om met weglating van hunnen familienaam van Trigt, dien van **Kerster** aan te nemen; en zich alzoo te noemen:

*Herman Matthijs Kerster.*
*Gustaaf Adolf Kerster.*
*Henrij Julius Kerster.*
*Johanna Margaretha Kerster.*
*George Edward Kerster.*
*Gerard Wilhelm Kerster.*
*Anton Christiaan Kerster.*

Bij Gouvernements resolutie van den 30 Mei jl. No. 5 is aan den minderjarigen Patrick John Saffin vergund, om met weglating van zijnen familienaam Saffin, voortaan de namen *Patrick John Lennon* te voeren.

Bij Gouvernements resolutie van 31 Mei jl. No. 1, is aan de zich noemenden Carel Louiszoon en Adolph Louiszoon vergund om die namen te blijven voeren.

Bij Gouvernements resolutie van den 31 Mei jl. No. 6, is, onder de nadere goedkeuring des Konings, op hun verzoek, eervol ontslag verleend aan de Agenten van Politie:

C. Mons, J. Tijmens en A. S. Wiersma, met toekenning van Pensioen,

en J. H. Hoberg, behoudens aanspraak op pensioen.

Bij Gouvernements resolutie van 31 Mei jl No. 7, is aan Eduard Hendrik Oning vergund, om met weglating van zijnen familienaam van Oning, voortaan de namen *Eduard Hendrik Weser* te voeren.

Bij het Bestuur is het verzoek gedaan, dat de slaaf *Jan François*, geboren in 1823, moedersnaam *Altea*, van den naam van plantage *Beekvliet* worde afgeschreven.

Tijd van verzet *veertien* dagen gerekend van den 3 Junij 1861.

Bij het Bestuur is het verzoek gedaan, om de slaven *Azia*, geboren in 1798, moedersnaam onbekend, *Harriet*, geboren in 1828, moedersnaam *Abenna* en hare kinderen: *Francina*, geboren in 1857, en *Charlotte*, geboren in 1861, van den naam van plantage *Weltevreden* af te schrijven.

Tijd van verzet *veertien* dagen, gerekend van den 3 Junij 1861.

## Transport.

Den 29 Mei 1861. A. Salomons, Vendumeester aan J. de L. Campain, van het Huis en Erf aan de *Saramaccastraat*. N. W. La. E No. 52, O. W. La. D No. 551.

Idem. J. de Jong provisionele Curator, en als zoodanig beheerende den boedel A. Solis, Erfgenaam van wijlen de Wed. J. Solis geb. Fereijra, aan G. M. Purperhart van het Huis en Erf aan de *Timmermanstraat*, N. W. La. E No. 301c, O. W. La D No. 825c.

Idem. G. M. Purperhart aan C. J. Damor, van een gedeelte van het Erf aan de *Timmermanstraat*, N. W. La. E No. 301c., O. W. La. D No 825c.

*Paramaribo*, den 29 *Mei* 1861.

Op den 8sten Junij e k., des voormiddags te *negen* uur, zullen, bij het Collegie van Commissarissen voor het Departement der *Onbeheerde Boedels* worden uitgesproken, de dicta gewezen wegens de boedels van: Thomas Allen, Philippina Johanna Jeger, echtgenoot van Peter Mac George, en Elisabeth Reinste Carolina Leue, echtgenoot van Adriaan Johan Malmberg.

*Paramaribo*, den 3 *Junij* 1861.

## Edictale Citatie.

De Exploicteur bij het Geregtshof in de Kolonie *Suriname*, dagvaardt bij deze, alle bekende en onbekende Crediteuren:

Van J. J. Leijsner, wegens het provenue van het op den 25 Januarij 1861 bij executie verkochte Erf en al de daarop staande gebouwen, gelegen aan de *Keizerstraat* La. A No. 240, aangekomen hebbende J. J. Leijsner voornoemd.

Van D. J. Loth, wegens het provenue van het op den 8n. Maart 1861, bij executie verkochte Huis en Erf, gelegen aan de *Keizerstraat* La. B No. 211 N. W. en La. C No. 91 O. W., aangekomen hebbende D. J. Loth voornoemd.

Om te compareren of gemagtigden te zenden ter Præ et concurrentie Rolle van het Geregtshof voornoemd, welke gehouden zal worden op Vrijdag den 28 Junij 1861, des voormiddags om acht ure, ten einde aldaar te zien dienen van Eerste Verstek. — Voorts hunne sustenuen van Præ et Concurrentie op te geven en wijders met den Impetrant voort te procederen als naar Regten.

Opdat niemand hiervan eenige ignorantie zoude kunnen of. mogen pretenderen is deze gepubliceerd alhier aan

*Paramaribo*, den 3 *Junij* 1861.

De Exploicteur bij het Geregtshof in de kolonie *Suriname*, zal op Vrijdag den 7den Junij 1861, des voormiddags ten *half negen* ure, publiekelijk bij executie verkoopen:

Het Huis en Erf aan de *Hof* en hoek van de *Princestraten*, N. W. La. E No. 149 en O. W. La. D No. 760.

# Advertentiën.

☞ GODSDIENSTOEFENING, bij de *Nederduitsche Hervormde Gemeente*, op HEDEN den 5den Junij, 's avonds *half Zeven* ure.

**Verkrijgbaar voor verminderde prijs bij**

**E. EMANUELS JZ.:**

**CRINOLINES,**

**naar den laatsten smaak**

Woonplaats over de Heeren L. M. KOHN & Co.

[ ]

De *Firma*

**L. BIXBY & CO.**

met wederzijdsch genoegen gedissolveerd zijnde, geeft de ondergeteekende, te kennen, dat bij de AFFAIRE zal blijven continueren op zijn' naam en voor zijne rekening; zich recommanderende aan Heeren Eigenaren, Administrateuren en verdere Ingezetenen met belofte van prompte en civiele bediening.

*Paramaribo*, den 1 *Junij* 1861.

**D. MENS.**

[ ]

**Aangebragt per *EMMA*:**

**Versche *Bermudasche***

**AARDAPPELEN**

**en gave, drooge White Pine**

***Planken.***

In voorraad:

**Bakkeljaauw, *Haring*, Mackreel, Bass, Clear, Mess, Prime en Schoulder**

**Spek,**

$\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ en $\frac{1}{8}$ vaten SMITH'S FAMILIJ VLEESCH, Geele, Witte en Zwarte

***ZEEP* in groote & kleine kisten, Smeerkaarsen van 6 tot 16 in het pond, Extra Sperm. dito,**

REUZEL in $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ en $\frac{1}{8}$ Vaten, Ronde en Beschuit in vaten en blikken trommels,

**S. F. BLOM,**

***O. I. RIJST,***

**Grof ZOUT, *Brandstaven*, dun Engelsch *Platlood*, Verfwaren gesorteerd, Pik, Teer, Harpuis, Sp Terpentijn, *Breeuwwerk*,**

Val Axen en VELDGEREEDSCHAPPEN, 1 1½ en 2 dms. WHITE PINE en PITCH PINE PLANKEN, Molensmeer, Sarsaparille, Glauber en Epsom ZOUT, WORMMIXTURE en veel meer andere GOEDEREN.

**Verkrijgbaar bij**

***Gebrs. van Praag***

( )

***Voor civiele prijzen,* verkrijgbaar bij**

**G. OPPENHEIMER:**

***Provisien en Dranken*,**

waaronder bijzonder gerecommandeerd worden, Roode Tafelwijn in vaten en per dozijn, Rhijn Wijn [Hochheimer Berg] Champagne, Chambertin Bourgogne,

**alle soorten Verfwaren,**

Lijn, Patent, Kaap en Genua OLIE,

**LEVERTRAAN,**

WIJNAZIJN per vat en per kan,

**beste Fr. *Glasruiten*; Gesorteerd *Glaswerk*,**

**PORCELEIN,**

**Weener Alpacca,**

Verzilverde LEPELS en VORKEN, Tafel en Trancheer MESSEN, Knip en Pennemessen, SPIEGELS, KAMMEN, extra fijne BRILLEN in soorten, zeer geschikte Tafelmatten in alle grootte, goedkoop een partijtje Eetwaren in blik,

**Fijnste *Parfumerien***

waaronder EAU DE COLOGNE, primo qualiteit Geurige Zwarte en Groene THEE in bussen, PRUIMEN en WALNOTEN voor zeer lage prijs.

***Sigaren* in soorten,**

Gemaakte Heeren KLEEDEREN, Garibaldi en andere STROOHOEDEN, Fijn en ordinair Zwart LAKEN, extra best fijn BROEKENGOED in alle desseins, zeer fijn Schlezinger en Bielefeld LINNEN, Zw. Madras Doeken,

**Kinderhesjes in soorten,**

Zeer élégante Dames KLEEDJES, Fijn Castoren HANDSCHOENEN voor Heeren en Dames, Zijden en Katoenen Parapluie's,

**Wandelstokken,**

***Zilver & Goudwaren*,**

Zilveren en Gouden HOROLOGIEN,

***Galanterien*,**

en meer andere GOEDEREN.

( )

**Ontvangen**

**per *Schooling Star*,**

**Extra**

***O. I. RIJST*,**

**W. P. PLANKEN**

**en *Fire Bricks*.**

***Gebrs. SOESMAN.***

( )

**D. Baëza**

**biedt te koop tegen verminderde prijs**

**Bruine & Witte**

***RIJST*,**

**Family *VLEESCH***

**en *MESS SPEK*.**

( )

GEDRUKT BIJ A. L. G. DE RANDAMIE.

# BIJBLAD TOT HET SURINAAMSCH WEEKBLAD.

*Verschijnt elken Woensdag.*

**1861.** Woensdag 12 Junij **No. 23.**

**PARAMARIBO**, den 11 Junij 1861.

In den vroegen morgen is heden Z. E. de Gouverneur door het Kanaal van *Saramacca*, naar de gouvernements plantage *Catharina Sophia* vertrokken, ten einde den aldaar opgerigten toestel van den heer MANIFOLD, om bij de suikerbereiding, natte tras als brandstof te gebruiken, in werking te zien. Z. E. wordt door een aantal voorname administrateuren en eigenaren van plantagien vergezeld.

Heden namiddag zijn andere belanghebbenden met de daartoe beschikbaar gestelde koloniale Stoomboot *Vice Admiraal Rijk* mede derwaarts vertrokken.

---

Sedert de laatste jaren bestaat bij de zeevarenden van Noord Amerika algemeen het gebruik, om op zekere hoogten, digtgekurkte flesschen bevattende een kort berigt, in zee te werpen, ten einde aldus den loop van den zeestroom te kunnen nagaan. Zoodanige flesch is in de afgeloopen week bij den Consul der Vereenigde Staten alhier bezorgd door den visscher NORDEN, die dezelve op den 7 Mei ll. bij de rivier *Marowijne* drijvende gevonden heeft. In de flesch waren twee reepen papier, het eene met potlood en het andere met inkt beschreven, benevens een maçonniek vergaderingsbillet.

Luidens den inhoud van het geschrevene is de flesch afkomstig van het Noord Amerikaansch schip *Parana*, en moet bepaaldelijk dienen om te doen zien, welke soort schrift het best bestand is tegen den invloed van het zeewater en der temperatuur. Er is hierbij tevens het verzoek gedaan, om indien de flesch mogt gevonden worden, het daarin geplaatste berigt of een afschrift daarvan, aan den kommandant M. F. MAURIJ, Bureau van Wapening en Hijdrographie, te Washington te zenden.

Het hier bedoelde berigt luidt aldus:

»Geworpen uit het Amerikaansch schip *Parana*.

Van New York naar Monte Video, op 26 dagen reizens.

Zondag den 6 November 1859.

Op 6 gr. 53 min. N. Br. en 31 gr. 55 min. W. L.

Een kalme dag in een' N. Westelijken stroom.

Geteekend: F. B. LANGSTON, gezagvoerder der *Parana*."

Beide stukken papier zijn onbeschadigd en het schrift is duidelijk leesbaar.

---

## NIEUWSTIJDINGEN.

Een der Ned. dagbladen behelst het volgende:

Eene zaak waarover wij reeds eenige malen gesproken hebben, dreigt eene ernstige wending te nemen. Het is bekend dat de Hongaren weigeren de belasting aan de oostenrijksche schatkist op te brengen, en de regering te Weenen besloten heeft met geweld tot de inning van het verschuldigde te doen overgaan. Volgens geruchten zouden de nieuwe maatregelen door de regering te nemen de Hongaren niet hebben afgeschrikt, maar deze in hunne weigering volharden; zoodat, wordt inderdaad geweld te baat genomen, de gevolgen niet te berekenen zijn, vooral in de tegenwoordige omstandigheden. De grond der weigering is een oud prerogatief van het koningrijk Hongarije, volgens hetwelk de landdag te Pesth het bedrag der te heffen belastingen bepaalt. Reeds in 1826 toen de oostenrijksche regering zelve het cijfer wilde vaststellen en de gelden innen zonder vergunning van den landdag; protesteerden de vergaderingen der komitaten die populaire wakers over de hongaarsche vrijheden, met zoo veel kracht tegen dezen eisch, dat het weener kabinet van den maatregel moest afzien en zich naar de openbare meening gedragen. Het is te wenschen dat dit ook nu gebeure. Een der bladen, die insgelijks hopen dat de zaken dezen keer niet tot het uiterste mogen gedreven worden, zegt, dat het streven naar rijkseenheid bespottelijk is, als men let op de volkomene ontstentenis van homogeniteit der bevolkingen, waaruit de oostenrijksche keizerstaat is zamengesteld. In hetzelfde blad wordt gewezen op een deze week bij de opening van de kamer der afgevaardigden te Weenen voorgevallen feit, waaruit blijkt hoe uiterst voorzigtig de regering aldaar moet te werk gaan, om te voorzien in de werkelijke behoeften der zoo verschillende volkeren van de monarchie, en in overeenstemming te handelen met den geest die hen bezielt. Toen de eed aan den keizer zou worden afgelegd, verstonden vele leden het nationale formulier niet, en moest dit in een aantal talen overgebragt worden. »Het rijk is een waar Babel, waar alle rassen van Europa en Azië zijn vertegenwoordigd, en waarom weigert men dan hardnekkig om aan een uit zulke vreemde bestanddeelen zamengestelde monarchie een bijzonderen regeringsvorm te geven?" wordt gevraagd. »Hoe kan men veronderstellen, dat het centralisatie-stelsel, zeer rationeel b. v. in Frankrijk, waar de nationale eenheid volkomen is, geschikt is voor een land, waar reeds sedert eeuwen twintig verschillende volken naast en bij elkander wonen zonder zich te hebben kunnen meensmelten. Wij gelooven dus niet verkeerd te oordeelen als wij de eenheidsbegrippen van het weener kabinet dwaas noemen, en beweren dat zij vroeg of laat den val van het huis Habsburg zullen te weeg brengen."

---

Uit Oostenrijk berigt men;

De keizer heeft de zitting van den algemeenen rijksraad geopend met eene TROONREDE, waarin hij zijne voldoening te kennen geeft de prinsen, kerkvorsten en hoofden van doorluchtige geslachten te begroeten en voorts de afgevaardigden verwelkomt. „Vrolijk gestemd door de vele dankadressen, welke ik van de landdagen heb mogen ontvangen," zeide de keizer vervolgens hoofdzakelijk, „zie ik in die adressen een waarborg voor de toekomst die ons zoo veel hoop doet voeden, bij de overtuiging dat vrije instellingen, met eene gemoedelijke handhaving van de gelijkheid van regten voor alle volken, en van de gelijkheid van alle staatsburgers voor de wet, zullen leiden tot eene heilaanbrengende hervorming van den keizerstaat met al de daartoe behoorende landen. Met dit doel voor oogen heb ik de besluiten bekrachtigd, strekkende tot het aanwenden van die middelen waarvan men den gewenschten uitslag mag verwachten, en die bestaan in de invoering van constitutionnele vormen wier deugdelijkheid reeds elders door de ondervinding gebleken is. Een liberale politiek moet in alle deelen des rijks, en met inachtneming van het verledene, wat de koningrijken betreft, ontwikkeld worden. Door den mond der volksvertegenwoordigers wil ik bekend worden met hetgeen zij in het belang van den Staat heilzaam achten. Het geldt hier aan de wereld te toonen dat politieke, nationale en kerkelijke verscheidenheid geen onoverkomelijke hinderpaal is om tot een verstandig vergelijk, tot eene gewenschte overeenstemming te geraken, en Oostenrijk is magtig genoeg om in zijnen eigen boezem voor eene ontwikkeling ten goede te waken, terwijl het naar buiten geene bezorgdheid inboezemt."

In den verderen loop der troonrede wordt gewag gemaakt van de hartstogtelijke spanning en gisting die in enkele kroonlanden heerscht, en daarna geeft de keizer zijne verwachting te kennen, dat de aangelegenheid der vertegenwoordiging van Hongarije, Kroatië, Slavonië en Zevenbergen tot eene gunstige oplossing zal komen. „Ik vertrouw," ging hij voort, „op de geregtigheid der zaak en op het gezond verstand, het doorzigt der volken. Zij zullen zoodra zij de overtuiging hebben erlangd van de noodzakelijkheid der verordende instellingen, en van het voordeel dat daaruit zal voortvloeijen, doordrongen worden van het vertrouwen op de regering en al de ingevoerde bepalingen goedkeuren, terwijl ik mijnerzijds met tevredenheid en zelfvoldoening de vertegenwoordigers van den geheelen keizerstaat om mij vereenigd zal zien. Ik hoop mij ongestoord in de zegeningen des vredes te kunnen verheugen. Europa gevoelt dat het er behoefte aan heeft en dat het meer dan tijd is, na de spanning der laatstverloopen dagen, weder tot rust te geraken en het herstel van het evenwigt te erlangen. Dit algemeen gevoelen legt allen den pligt op, den vrede, dat kostbare goed, niet aan gevaar bloot te stellen. Oostenrijk kent dezen pligt, dien het gezamenlijk met andere mogendheden te vervullen heeft, en zal dien nakomen; ten einde ongestoord zich te kunnen wijden aan de werken ter bevordering der algemeene welvaart." Voorts kondigde de keizer aan, dat den Rijksraad ontwerpen zullen worden voorgelegd tot herstel van het evenwigt in de huishouding van den Staat, tot invoering van wenschelijk geachte wijzigingen in de heffing van eenige belastingen, tot regeling van de betrekkingen tusschen den Staat en de nationale bank. Wijders verklaarde de keizer, dat hij in tegenwoordigheid en ten aanhoore van alle volken erkent den pligt van landsbestuurder, dien hij heeft op zich genomen, in den geest van de in October en Februarij jongstleden uitgevaardigde diplomata; dat wil zeggen, dat hij de staatsregeling van de geheele monarchie als onaantastbaren grondslag beschouwt van het keizerrijk, hetwelk één en ondeelbaar is. Hij voegde hierbij dat het zijne roeping is om met den rijksraad Oostenrijk door zijne neteligste crisis heen te brengen; dit **moet** geschieden, welke offers daartoe ook vereischt worden. De keizer verklaarde ten slotte dat hij in het volbrengen van deze taak door de magt beschermd en door den vasten wil geleid zal worden, om elke aanranding, elke schennis van dezen grondslag, als aantasting van het bestaan der monarchie, en ook van de regten van alle landen en volken, krachtdadig af te weren.

---

Eene verschrikkelijke gebeurtenis houdt te Weenen alle gemoederen bezig, de zelfmoord namelijk van graaf Ladislaus Teleki. Die dood is des treffender, omdat het nog niet duidelijk is welke beweegredenen den graaf tot dien wanhopigen stap hebben geleid. Naauwelijks zes maanden zijn verloopen sedert de Saksische regering den graaf te Dresden liet arresteren en aan Oostenrijk uitleveren, waar hij door de genade des keizers zijne vrijheid terugkreeg en naar zijn vaderland kon terugkeeren. De voor een paar dagen door al zijne politieke vrienden zoo hooggeschatte man, ligt thans op de lijkbaar en aan hem is voor altijd het zwijgen opgelegd. De staatkundige houding van Teleki vond in de laatste weken veel afkeuring. Men wilde in hem den gezworen, onverbiddelijken vijand van Oostenrijk en den hardnekkigsten tegenstander van een voor alle partijen eervolle bemiddeling zien. Aan zijne vrienden is het overigens niet ontgaan dat bij Teleki, hoe meer het tijdstip van de opening der belangrijke debatten in den landdag naderde, eene in het oog vallende verandering was waar te nemen. In de zitting van den 7den Mei zat de graaf, die zich anders in (?) vlugheid van den eenen afgevaardigde naar den ander begaf, rustig op zijne plaats en sprak slechts met zeer weinige gelijkgezinden. Toen hierop het Huis geconstitueerd werd en de naamlijst der afgevaardigden werd voorgelezen, als wanneer bij den naam van Teleki slechts een spaarzaam *Eljen* van de tribunes zich deed hooren, terwijl daarentegen bij het aflezen van den naam van Deak het geheele Huis eenstemmig luide zijn bijval te kennen gaf, beweren eenigen dat zij graaf Teleki hebben zien verbleeken. Kort daarop verliet hij de zaal en den volgenden morgen ten 9 ure verspreidde zich met de snelheid des bliksems de tijding van zijn dood door de stad. Velen beweren, dat deze niet verwachte demonstartie van

het Hongaarsche Lagerhuis hem tot dezen wanhopigen stap heeft bewogen, welke overigens bezwaarlijk ooit geheel zal worden opgehelderd, daar graaf Teleki geen enkelen regel schrift heeft achtergelaten. De toestand van zijn bed verraadde dat hij den nacht daarin had doorgebragt, hetgeen zijne bedienden ook bevestigden. Toen na het losbranden van het schot al zijne bedienden het vertrek binnen snelden, lag de graaf ten halve aangekleed, met verbrijzelden schedel op den grond, terwijl de gedrukte redevoering, welke Deak in de zitting van den 8sten zoude uitspreken, naast hem lag.

Graaf Teleki was 50 jaren oud en ongehuwd. Hij laat twee zusters na, de gravin Bertha, weduwe van den bekenden Franschen schrijver en tourist de Gerando, en de gravin Bianca Teleki, die wegens hare deelneming aan de Hongaarsche revolutie, tot acht jaren gevangenisstraf werd veroordeeld en die straf ook ten volle heeft ondergaan. Na eene twaalfjarige scheiding zagen broeder en zusters, door ballingschap en kerker gelouterd, elkander weder, om na slechts kort zich in elkanders bijzijn te hebben verheugd, voor eeuwig gescheiden te worden.

—→→→•••←←←—

De regterlijke overheden in Frankrijk zijn onlangs, gelijk men weet, door den minister van justitie aangeschreven om te zorgen voor de toepassing der bestaande strafbepalingen tegen geestelijken, die in de uitoefening hunner bediening het gouvernement aanvallen of berispen. De aartsbisschop van Tours heeft die aanschrijving thans beantwoord met een openbaren brief aan den minister van justitie, waarin hij onbewimpeld verklaart, dat de geestelijken zich door geene bedreigingen of strafbepalingen tot zwijgen zullen laten brengen, zoolang hun geweten hun gebiedt hunne stem te verheffen, en dat zij dan eerst in gemoede vrijheid zullen hebben om te zwijgen, wanneer het gouvernement door bepaalde en ondubbelzinnige verklaringen de onder alle Katholijken heerschende bezorgdheid voor 's Pausen wereldlijke magt zal hebben weggenomen.

—•••o•••—

Omtrent de vervolging ingesteld tegen den uitgever en drukker der brochure van den Hertog van Aumale meldt men het volgende:

Het pleidooi van den hr. Dufaure voor den heer Dumineray, uitgever der brochure van ken hertog van Aumale, was uiterst scherp. Het sarkastisch orgaan van den geleerden advokaat verleende aan zijne rede nog meer bitterheid. Even als Berryer in de politieke zaken mist ook de heer Dufaure den aangenamen toon en de vriendelijke uitdrukkingen, welke hevige uitvallen eenigermate verzachten. Dufaure maakte eene vergelijking tusschen de familie Orleans en de napoleontische dynastie; dat hij aan de eerstgenoemde de eerste plaats geeft spreekt van zelf. Hij betoogde dat aan zijnen kliënt de eer toekomt van de toepassing der beginselen van 1789 „Napoleon III heeft ons het keizerrijk van 1812 teruggeven — op den roem na." De hertog van Aumale is — volgens den verdediger — uitgedaagd geworden door de redevoering van prins Napoleon, een redevoering hoonend voor zijn geslacht, en die als een manifest per telegraaf aan de prefecten gezonden en aan alle gemeentegebouwen van het Fransche keizerrijk aangeplakt werd. Wat deed de hertog van Aumale? Hij verdedigde zich met de pen. Maar op dit terrein kon zich de verdediging niet van gelijke wapenen bedienen als die waarvan het openbaar ministerie gebruik maakte; de pleitredenaar erkende dan ook op het juridieke terrein zijn onvermogen: „Mogt ik mij zóó vergeten, dat ik meende vrij te zijn om alles te zeggen wat ik denk, dan zoudt gij mijne advocaten-toga verscheuren!" De brochure tast de regering aan, het is waar, — betoogde vervolgens de heer Dufaure, maar — in al de landen waar het stelsel van vertegenwoordiging bestaat worden de regeringen aangetast. Palmerston, Cavour, O'Donnell, Rogier worden insgelijks aangevallen, en nu kan men wel hier de hh. Thouvenel, Walewski enz, niet aantasten, doch de schuld hiervan ligt in het gebrek aan ministeriele verantwoordelijkheid, ten gevolge waarvan elke aanval regtstreeks tot het hoofd van den Staat wordt gerigt. Aan het slot van zijn pleidooi haalde Dufaure een plaats aan uit de *Werken van Napoleon III*, dl. I blz. 404.

—•••••••—

In een brief uit Buenos-Ayros van 1 April ll. worden bijzonderheden betreffende eene aardbeving te Mendoza gemeld. Het berigt van deze schrikkelijke gebeurtenis, die den 20 Maart voorviel, werd den 30 te Buenos-Ayres ontvangen. Op den avond van denzelfden dag (20 Maart) werd ten 9 ure ook eene aardschudding in laatstgenoemde plaats waargenomen, zoodat de slingers der uurwerken tegen de stolpen, waaronder de klokken stonden, sloegen. Toen dus het berigt eener aardbeving uit Mendoza aankwam, vond dit dadelijk geloof, doch men hoopte dat de bijzonderheden overdreven waren. Ongelukkigerwijze worden deze, nu de stoomboot van Rio Janeiro aangekomen is, bevestigd. Twee duizend gebouwen zijn geheel vernield en van eene bevolking van 12,000 à 15,000 zielen zijn 6000 menschen omgekomen. De gouverneur heeft zijn leven gered, doch zijn geheele gezin is dood. De verpestende lucht, door de menigvuldige lijken te weeg gebragt, doet vreezen dat er eene besmetting uit zal ontstaan. De overblijvenden hebben al de omliggende tuinen der stad in beslag genomen om de lijken te begraven. „Ik schrijf (zoo leest men in den brief) even vóór het vertrek der post, en kan dus niet in alle bijzonderheden der gebeurtenis treden. Er zijn verschillende berigten in omloop doch ik vrees dat de verwoesting van de geheele stad slechts al te waar is. Mendoza ligt op den postweg van Buenos-Ayros naar Valparaiso, aan den voet der Andes over de Pampas, omstreeks 1300 engelsche mijlen van Buenos-Ayros. De stad is of was beroemd wegens de schoone luchtstreek en heerlijke vruchten. De indruk, dien de gebeurtenis hierdoor in den geheelen Argentijnschen bondstaat heeft gemaakt, is natuurlijk zeer groot, te meer daar men vreest insgelijks ongelukken te vernemen uit de steden welke in den omtrek van Mendoza liggen. Te Parana, den gouvernements-zetel van den Bondstaat, is reeds eene inschrijving tot bijdragen voor de overgebleven bevolking van Mendoza geopend.

## IJZEREN NAAISTERS

Onder dit opschrift bevat de Economist een opstel waarin de geschiedenis van de naaiwerktuigen wordt nagegaan en de verbazende opgang, niettegenstaande de uitvinding nog geene twintig jaren telt, dien zij in verschillende landen, maar vooral in Amerika gemaakt hebben, zoodat in ééne hemdenfabrijk te Newhaven niet minder dan 500 dier machines in werking zijn. De volgende tabèl van Wheeler en Wilson — zoo luidt het artikel ten slotte — geeft de vergelijking van den tijd, wåarin door hun werktuig of door eene goede naaister een bepaald stuk wordt geleverd:

| | door de machine in: uur | min | door eene naaister in: uren | min. |
|---|---|---|---|---|
| een manshemd | 1 | 16 | 14 | 26 |
| „ jas | 2 | 38 | 16 | 35 |
| „ satijnen vest | 1 | 14 | 7 | 19 |
| „ lakensche broek | | 51 | 5 | 10 |
| „ zijden japon | 1 | 13 | 10 | 22 |
| „ japon van merinos | 1 | 04 | 8 | 27 |
| „ idem van calicot | | 57 | 6 | 37 |
| „ gewoon schort | | 9 | 1 | 26 |

Van de lange zoomen wordt door goede werktuigen ééne el in de minuut genaaid, en veel beter dan uit de hand.

Door deze uitvinding verkrijgt men dus besparing in tijd, beter werk, en men bevordert tevens de gezondheid en het welzijn van de arbeidsters en de naaisters.

Ofschoon zulks niet algemeen verwacht werd, is door de invoering van deze werktuigen, het lot van de naaisters verbeterd; duizende jonge meisjes worden beter betaald en behoeven niet meer zoo onafgebroken te werken. Dagelijks treft men naaisters aan, die vroeger dag en nacht doorwerkende 1 of 2 dollars per week verdienden, doch thans 8 à 10 dollars kunnen verdienen, en dit door de behandeling van een werktuig gedurende slechts twee derde van den tijd, dien zij voorheen noodig hadden, en op veel gemakkelijker manier. Velen harer, die eene machine in eigendom hadden, wonnen meer dan 10 dollars of 50 franc per week. Ziedaar de schoone gevolgen van het besprokene naaiwerktuig, wiens vingers nooit moede worden. Dagelijks vermeerdert het gebruik in Europa, in Zuid-Amerika, in China, in Hindostan en in alle oorden waar de bedrijvige naald, de getrouwe gezellin der vrouw, voor den mensch onmisbaar is.

De bezoekers onzer industrie-tentoonstellingen, voornamelijk die der *Vereeniging voor Volksvlijt* te Amsterdam, hebben zich reeds meermalen van de werking dezer vernuftige machines kunnen overtuigen.

Er zijn dan ook vele bij kleedermakers in gebruik. Doch tot heden vernam men niet veel van eene aanwending, waarvoor zij toch juist uitstekend weldadig zouden kunnen werken, namelijk als hulp voor de gewone en talrijke *linnennaaisters*. Wordt die klasse meermalen, en teregt, aangehaald als een bewijs van de nadeelen der onbepaalde concurrentie, daar zij bij onafgebroken handen-arbeid, vaak slechts een karig bestaan verdienen, welnu, in de ijzeren naaister behoeven zij geen concurrent te meer, doch kunnen zij een trouwe bondgenoot vinden, een trouwe dienstmaagd die altijd werkt en nimmer moede wordt, die geen eten of drinken en zelfs bijna geen plaats noodig heeft. Maar om die aan te schaffen is *kapitaal* noodig. Ja, maar elke eerlijke werkman of werkster kan tegenwoordig door de *Hulpbanken*, die in bijna al de groote steden zijn opgerigt, over eenig kapitaal beschikken. Neme men daarvan eens de proef, en zette men een *atelier* van linnennaaisters met een paar naaimachines op, en weldra zal het blijken, even als in Frankrijk en Engeland, dat de gevreesde uitvinding meer als vriend dan als vijand is te beschouwen.

Mogt men ook in de *weeshuizen* eens de proef nemen, dan zoude men waarschijnlijk ondervinden, dat de invoering voor de gezondheid voordeelig ware, (daar meisjes van 14 à 17 jaar niet meer een groot gedeelte van den dag in gebogen houding behoeven door te brengen) en de productie der geliefkoosde naaikamer, de roem der regentessen, zoude er niet bij lijden, integendeel.

Wij bevelen het onderwerp bescheidenlijk aan de overweging van bestuurders en geneesheeren aan. (O.)

## SCHEEPSTIJDINGEN

### BINNENGEKOMEN.

Den 9den dezer, het schip *Triton*, kapt. Duinker van Amsterdam.

Idem, de Eng. schoener *Rocket of Demerara*, kapt. Jhn. Mercurius.

Idem, de Nederl. schoener *Flijing Dutchman*, kapt. J. van Wilgen. Beiden van Demerarij.

In Nickerie:

Den 24sten Mei, het Nederlandsch barkschip *Nurserij Packet*, kapt. Eagle, van London.

### IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Maximiliaan*, kapt. W. B. Schill, adres bij J. M. Polak. — Sluit 25 dezer.

Het schip *Willem en Carel*, kapt. N. D. Steenveld, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Mina*, kapt. Cupido, adres bij M. M. Curiel.

Het schip *Albatros*, kapt. Koch, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Plant. Dordrecht*, kapt. Brakke, adres bij C. J. Leijener.

Het schip *Plata*, kapt. Meijer, adres bij H. Degenhard.

### AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het schip *Triton*: de Heer J. Voet.

## Binnenlandsche Berigten.

De Heer Gouverneur zich op den 11 dezer voor eenige dagen van *Paramaribo* verwijderende, heeft de behandeling van de dagelijksche zaken gedurende zijner Excellentie's afwezigheid, aan den Procureur Generaal opgedragen.

—

De Exploicteur bij het Geregtshof in de kolonie *Suriname*, zal op Vrijdag den 14 Junij 1861, des voormiddags om *half negen* ure, publiekelijk bij executie verkoopen:

Den slaaf Adriaan, bekend staande ter registratie van slaven ten name van Abigael Goedschalk, weduwe J. J. Durkheim.

*Paramaribo*, den 10 Junij 1861.

## Advertentiën.


De ondergeteekende voornemens zijnde den uitslag der alhier gehouden inschrijving, tot het oprigten van een gedenkteeken ter eere van Z. M. Onzen geëerbiedigden KONING, aan het

DAMES - COMITÉ

te Deventer kenbaar te maken, noodigt hierbij die Dames welke nog inteekeningslijsten onder hare berusting hebben vriendelijk uit, hem door eene spoedige toezending derzelve in de gelegenheid te stellen aan dit voornemen gevolg te geven.

**Is verhuisd**

naar de *Wagenwegstraat*, in het Huis naast Mev: de Wed: FUCHS

*Paramaribo*, den 9 Junij 1861.

**W. E. H. WINKELS.**

( )

# Te Koop:

**Eene compleete *Stoommachine* van p. m. 16 paardenkracht, waarvan de *Boiler* zoo goed als nieuw is.**

**Te bevragen bij**

***E. KöLLE.***

( )


GEDRUKT BIJ A. L. G. DE RANDAMIE.

# BIJBLAD TOT HET SURINAAMSCH WEEKBLAD.

**Verschijnt elken Woensdag.**

**1861.** Woensdag 19 Junij **No. 24.**


**PARAMARIBO**, den 18 Junij 1861.

Bij gelegenheid van den verjaardag van H. M. onze geliefde Koningin, zijn gisteren, de van Landswege en van de R. C. Gemeente *gratis* Schoolgaande Kinderen, zoo ook de Kweekelingen der Surin. Maatschappij van Weldadigheid, ten Gouvernements-huize feestelijk onthaald, door Z. E. den Gouverneur en Mevr van Lansberge.

De schepen ter reede en verscheidene gebouwen waren met vlaggen getooid, en werden de gebruikelijke eerbewijzingen verder in acht genomen.

Z. E. de Gouverneur en bijhebbend gezelschap zijn Zondag namiddag jl. alhier teruggekeerd van de reis naar de Gouvernements-plantage *Catharina Sophia*. Naar wij vernemen, heeft de genomen proove met den aldaar opgerigten toestel van den Heer J. F. Manifold, werktuigkundige te Demerarij waarvan wij in ons nummer van den 12 dezer, melding maakten, aan de verwachting beantwoord, zijnde door den Heer G. Brocklehurst, opzigter van den toestel, die door den uitvinder en geoctrojeerde daartoe herwaarts gezonden is, in tegenwoordigheid der aanwezige planters en andere belangstellenden, met natte tras van pas afgeloopen malingen — van 7 tot 14 dagen oud — Suiker gekookt in denzelfden tijd, als zulks in den oegel, met goede drooge tras geschiedt.

Als uitslag der proefneming is algemeen aangenomen dat de onderwerpelijke toestel zeer is aan te prijzen voor groote Suikerstaten, doch voor kleine effecten minder voordeelig te achten is.

De bezoekers op *Catharina Sophia* zijn tevens in de gelegenheid geweest om de *multitubular boiler* in werking te zien, die gelijktijdig met Manifold's toestel aldaar is opgerigt, — en wegens de besparing van brandstof daarmede gepaard, aan de plantage reeds eene beduidende bezuiniging heeft geleverd.

Hoogst voldaan over den toestand van het effect en hetgeen aldaar had plaats gegrepen, verliet onze Landvoogd met zijn gezelschap *Catharina Sophia* en stoomde met de Koloniale boot *Nickerie* de *Saramacca* op, tot aan de werkplaats van den houtgrond *Berlijn*, waar Z. Exc. zich in den morgen van den 15n. aan wal begaf, en met gepaste eerbewijzingen ontvangen werd, door den Directeur van dat effect, die van het bezoek vooraf kennis dragende, aan de landingsplaats, eene met bloem en loover versierde eereboog had opgerigt en met eereschoten en gezang van vrouwen, de reizigers deed verwelkomen.

Z. E. heeft op de terugreis een dorp van den stam der Becoe- en Moesinga boschnegers staande onder gezag van den Kapitein Adraai bezocht en was zeer verrast aldaar een gebouw aan te treffen, uitsluitend bestemd tot het houden van Godsdienstoefening, volgens de leer der Moravische Broeders, onder leiding van een der stamgenooten, die daartoe vooraf door die ijverige Zendelingen gevormd was.

Naar wij vernemen is de op gisteren van Boston alhier gearriveerde Nd. Am. bark Saranac, gedurende 24 uren op de Amerikaansche Kust, door een der Zuidelijke kapers achtervolgd. — Een inmiddels opgekomen gunstige wind, deed dezelve echter aan de vervolging ontkomen.

Wij zijn in het bezit van Nd. Am. dagbladen tot en met 16n. Mei jl. — Ons bestek veroorlooft ons echter slechts het volgende heden in onze kolommen over te nemen:

Onderstaande tabellen, opgemaakt volgens de telling in 1860, zijn tegenwoordig wel belangrijk te achten:

*Mannelijke Blanken van 18 tot en met 45 jaren. (Census van 1860,) in ronde cijfers.*

| Staten. | |
|---|---|
| Alabama. | 106.000 |
| Arkansas | 65.000 |
| Californie. | 76,000 |
| Connecticut. | 92,000 |
| Delaware. | 22.000 |
| Florida. | 16,000 |
| Georgie. | 119.000 |
| Illinois. | 342 000 |
| Indiana. | 270,000 |
| Iowa. | 135.000 |
| Kansas | 21.000 |
| Kentucky. | 186.000 |
| Louisiana. | 75.000 |
| Maine. | 125,000 |
| Maryland. | 120,000 |
| Massachusetts. | 246,000 |
| Michigan. | 150.000 |
| Minnesota. | 32.000 |
| Mississippi. | 71.000 |
| Missouri. | 211.000 |
| New Hampshire. | 65 000 |
| New Jersey. | 134 000 |
| New York. | 778.000 |
| Noord Carolina. | 132.000 |
| Ohio. | 468,000 |
| Orégon. | 10,000 |
| Pennsylvanie. | 581 000 |
| Rhode Island. | 35 000 |
| Zuid Caroline | 60 000 |
| Tennessee. | 167.000 |
| Texas | 84.000 |
| Vermont. | 63 000 |
| Virginia. | 221.000 |
| Wisconsin. | 155 000 |
| | 5,433,000 |
| **Territorien.** | |
| Colorado. | 6,000 |
| Dakotah. | 1.000 |
| Nebraska. | 6.000 |
| Nevada. | 1.000 |
| New Mexico. | 13 000 |
| Utah. | 8.000 |
| Washington. | 2 000 |
| Dist. Columbia. | 14,000 |
| | 51.000 |
| Totaal. | 5.484 000 |

*Voortvlugtige slaven volgens de zevende Census (1850) en de achste Census (1860) respectivelijk.*

| Staten. | Slaven. | Voortvl. | En, in de |
|---|---|---|---|
| **Census van 1850.** | | | |
| Alabama. | 342,844 | 29 | 11.822 |
| Arkansas. | 47.100 | 21 | 2,224 |
| Delaware. | 2.290 | 26 | 88 |
| Florida. | 39,310 | 18 | 2,184 |
| Georgie. | 381.682 | 89 | 4,288 |
| Kentucky. | 210.981 | 96 | 2.198 |
| Louisiana. | 244.809 | 90 | 2.720 |
| Maryland. | 90,368 | 279 | 324 |
| Mississippi. | 309.878 | 41 | 7.558 |
| Missouri. | 87.422 | 60 | 1,457 |
| N. Carolina. | 288.548 | 64 | 4.508 |
| Z. Carolina. | 384 984 | 16 | 24.061 |
| Tennessee. | 239.459 | 70 | 3.421 |
| Texas. | 58.161 | 29 | 2.005 |
| Virginie. | 472.528 | 83 | 5,693 |
| | 3,200,364 | 1011 | 3,165 |
| **Census van 1860.** | | | |
| Alabama. | 435,132 | 36 | 12.087 |
| Arkansas. | 111,104 | 28 | 3.968 |
| Delaware. | 1.798 | 12 | 150 |
| Florida. | 61,753 | 11 | 5,614 |
| Georgia. | 462,230 | 23 | 20.096 |
| Kentucky. | 225.490 | 119 | 1.895 |
| Louisiana. | 332 520 | 46 | 7,228 |
| Maryland. | 87.188 | 115 | 758 |
| Mississippi. | 436.696 | 68 | 6.422 |
| Missouri. | 114.965 | 99 | 1.161 |
| N. Carolina. | 331.108 | 61 | 5.263 |
| Z Carolina. | 402 541 | 23 | 17.501 |
| Tennessee. | 275.784 | 29 | 9.509 |
| Texas. | 180,388 | 16 | 11.274 |
| Virginie. | 490,387 | 117 | 4,195 |
| | 949,557 | 803 | 4.918 |

De inname en overgave van het fort Sumter is onzen lezers reeds medegedeeld. Thans vernemen wij de wijze waarop zulks heeft plaats gehad uit eenen brief in de volgende bewoordingen:

»Het laatste bedrijf in het drama van het fort Sumter is afgeloopen. Majoor Anderson heeft het ontruimd en is met zijnen staf aan boord van de stoomboot *Isabella* vertrokken. Hij salueerde zijne vlag, terwijl zijne compagnie in het fort zich op het parade-plein schaarde en naar de werf marcheerde met slaande trom, en pijpers die *Yankee Doodle* speelden. Het fort is op de muren na afgebrand, en er is geen spaander hout te vinden. Aan de eene zijde der borstwering zijn sommige kanonnen geheel onbruikbaar gemaakt en de overige geheel gebarsten, terwijl het houtwerk aan splinters is geschoten. Majoor Anderson verbaasde zich over het juiste mikken bij het schieten, en zeide dat, wanneer hij 200 man meer bij zich had gehad, de helft er van gesneuveld zou zijn door gebrek aan bescherming. Toen kolonel Chesnut, adjudant van generaal Beauregard (de Carolina zijde), zijnen bijstand aanbood na den brand, werd hem dit belet door de hitte van een oven in het fort, die zoo hevig was, dat hij te naauwernood adem kon halen en majoor Anderson hem in een der kasematten ontving. Op de vraag hoe velen er gesneuveld waren, klonk het antwoord: »»Geene«« Op de tweede vraag: »»En van uwe zijde««, antwoordde hij insgelijks: »»Geene«« »»Gode zij dank««, hernam majoor Anderson, »»eene hoogere magt heeft over ons gewaakt.««»

Omtrent de volksbeweging in Europa, levert een der Nederlandsche dagbladen, de volgende beschouwing:

Wanneer wij de Europesche beweging gadeslaan, vragen wij ons onwillekeurig rekenschap van de verwachtingen, die zij bij ons opwekt. Het is onze vurige wensch: dat de volkeren mogen vooruitgaan in stoffelijke welvaart en zedelijke ontwikkeling. Vraagt ge, wat hiertoe noodig is? Niets anders dan eene volkomene regtszekerheid, dan eene betamelijke vrijheid en een welgezind bestuur.

Zijn deze eischen zoo groot? Wij beweren het tegendeel. Zij kunnen en moeten bij ieder volk bevredigd worden. De regtszekerheid moet aan ieder de onschendbaarheid waarborgen van zijn persoon en van zijne goederen, zoolang hij zich houdt binnen de perken der wet. Zij is tevens de teugel van alle regeringloosheid, van alle uitspattingen, die heethoofden zich onder de leus der vrijheid willen veroorlooven. Eene betamelijke vrijheid is de zoodanige, die ieder volk naar de mate zijner ontwikkeling dragen — en dus ook verderen kan. De vrijheid is 's menschen kostbaarste schat, maar zij kan in haren zuiversten toestand slechts aan de meest ontwikkelden worden toevertrouwd. De minder ontwikkelden laten zich zoo ligt vervoeren om haar te misbruiken tot wanorde en geweld. Aan een volk, dat uit personen van zeer verschillende ontwikkeling bestaat, kan dus slechts eene zekere mate van vrijheid worden vergund; — eene mate, die te grooter is, naarmate zoodanig volk hooger standpunt heeft bereikt. Die mate van vrijheid moet door grondwettelijke instellingen worden bepaald, — maar de gesteldheid eener natie blijft niet te min treurig, wanneer het een eerlijk bestuur mist, — wanneer het zich geregeerd ziet door mannen, die zoodanige instellingen als eene belemmering beschouwen, en, door heerschzucht vervoerd, hare ontwikkeling en toepassing veronachtzamen, om aan den geest van achteruitgang eene heillooze hulde te brengen.

Wanneer wij van dit standpunt de Europesche beweging gadeslaan, en tevens bedenken dat geene magt van menschen de volksvrijheid duurzaam kluisteren kan, dan verwondert het ons niet, dat de groote omwenteling in Italie in korten tijd is volbragt, — dat Venetie, Hongarije en Polen onrustig aan hunne ketens rukken, en dat Frankrijk gestadig het tooneel is van geheime woelingen, de vulkaan, die misschien na korten tijd onverwacht zal losbarsten. In genoemde landen heerschte of heerscht nog altoos eene dwingelandij, die de regtszekerheid te schande maakt, de betamelijke vrijheid onderdrukt, en de zaken des volks naar willekeur regelt.

Het is echter eene andere vraag, of de beweging van onzen tijd aan die volkeren verschaffen zal, wat zij met regt mogen verderen. — of die beweging overal aanspraak heeft op onze sympathie? Van ganscher harte geven wij hierop een toestemmend antwoord, wanneer er sprake is van Italie, welks ver-

dreven vorsten werktuigen waren van Oostenrijks dompergezag. Wij geven een dergelijk antwoord met betrekking tot Venetie, dat zijne broeders ontworsteld ziet aan den ellendigen dwang, waaronder het gebogen gaat. Italie, vooral het noordelijk gedeelte, was reeds lang rijp voor de constitutionele vrijheid, die het onder de Sardinische instellingen genieten kan. Daarom hebben aanzienlijken en geringen er voor de onafhankelijkheid gestreden. *Italia una e libera!* was de gemeenschappelijke leus. en zoowel in 1848 als in 1860 zijn er de edelste mannen als martelaren voor de vrijheid gevallen. Gelijk wij ons dus verheugen in de wedergeboorte van dat land, zoo deelen wij in den diepen rouw der dogenstad, en hopen dat ook zij ter gelegener tijd hare kluisters zal zien vallen.

Niet zoo onverdeeld is onze sympathie voor de beweging in Frankrijk. Wij zijn verre van ingenomen met het gezag, waarvoor dat rijk zich bukken moet, maar de beweging gaat er meest uit van overdrijvers, — van communisten en socialisten, die in het kneedzame Fransche volk een ligchaam willen geven aan hunne dwaze idealen. Zulk eene beweging leidt steeds tot wanorde en regeringloosheid, die doorgaans veel erger zijn dan het despotisme, dat er altoos uit opwast.

Ook de beweging in Polen en in Hongarije leidt niet zoo regtstreeks tot het groote doel — tot de volksvrijheid — als velen misschien denken. Wij hebben sympathie voor de dappere Polen, die in het jaar 1830 eenigen tijd weerstand boden aan Ruslands reuzenmagt, — wij hebben sympathie voor de dappere Magyaren, die in het jaar 1848 voorzeker Oostenrijk hadden overvleugeld, indien zij niet door Ruslands tusschenkomst en door het verraad van sommige legerhoofden waren gekortwiekt, maar wij moeten niet vergeten, dat de beweging in Polen en Hongarije niet zoo zeer de volkszaak geldt als het belang der edelen, die in den vreemden dwang eene belemmering zien van hunne eigene dwingelandij over lijfeigenen en onderhoorigen Wij hebben een afkeer van dien vreemden dwang, maar wij vreezen, dat het eigenlijke volk er te weinig bij winnen zou, indien hij door den inlandschen dwang van magtige grondbezitters vervangen werd. Wij wenschen, dat Polen en Hongarije eene vrijheid mogen verwerven, die hen evenzeer verlost van de drukkende voorregten der edelen als van de heerschappij van vreemden, maar wij vreezen dat de beweging, die er in onze dagen ontstaat, geheel andere bedoelingen heeft.

Benijdenswaardig is de kalmte, welke in die landen gevonden wordt, waar volkomene regtszekerheid, betamelijke vrijheid en een eerlijk bestuur nationale voorregten zijn. Zoo is het in Nederland in Belgie en in Engeland, wanneer er de ministeriele zetels naar eisch zijn bezet. Hier moge verschil van inzigten de gemoederen warm maken, — men blijft er bewaard voor bloedige botsingen, die de wrange vruchten zijn van regtmatig gekoesterde, maar roekeloos verguisde verwachtingen. Wat te lang en te sterk onderdrukt wordt, barst eindelijk te geweldiger los, want onderdrukking is geene vernietiging, en de kracht der onderdrukten neemt toe met hunne ontwikkeling.

De Europesche beweging van onzen tijd zij dus eene ernstige waarschuwing voor despotieke vorsten. Zij mogen er uit leeren, dat hunne troonen alleen vast staan op den bodem der volksvrijheid. Mogt deze les hen aansporen om door bevordering dier vrijheid aanspraak te bekomen op den naam van weldoeners der menschheid. Dat zou eene zegenrijke vrucht dier beweging zijn.

## SCHEEPSTIJDINGEN.

### BINNENGEKOMEN.

Den 17den dezer, de Nd. Am. bark *Saranac*, kapt. Stafford, van Boston.

Idem, het schip *Johanna Jacoba*, kapt. Sap, van Amsterdam.

### IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Maximiliaan*, kapt. W. B. Schill, adres bij *J.* M. Polak. — Sluit 28 dezer.

Het schip *Willem en Carel*, kapt. N. D. Steenveld. adres bij H. Degenhard.

Het schip *Mina*, kapt. Cupido, adres bij M. M. Curiel.

Het schip *Albatros*, kapt. Koch, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Plant. Dordrecht*, kapt Brakke, adres bij C. *J.* Leijsner.

Het schip *Plato*, kapt. Meijer, adres bij H, Degenhard.

Het schip *Triton*, kapt. A. P. *Duinker*, adres, bij *J.* P. Haase Jr.

## Binnenlandsche Berigten.

## Post-Kantoor.

De Mailpakketten zullen op Donderdag den 20sten dezer, des middags ten 12 Ure worden gesloten en verzonden per de Stoomboot *Vice Admiraal Rijk*.

Z. E. de Gouverneur zal Donderdag e. k. den 20 dezer, *geene Audientie* verleenen.

*Paramaribo, den* 17 *Junij* 1861.

Bij het Bestuur is het verzoek gedaan om den slaaf *September*, geboren in 1831, moedersnaam *Johanna*, van den naam van Plantaadje *Zorg en Hoop* af te schrijven.

Tijd van verzet *veertien* dagen, gerekend van den 14 Junij 1861.

## Aanzoek van Vrijgeving.

*Den* 14 *Junij* 1861.

Van de slavinnen: Riphaëla, geboren in 1803, wier moedersnaam onbekend is, — Plantina, geboren in 18.4 dochter van Antoinetta, en Elisa geboren in 1855, dochter van Seraphina; allen toebehoorende aan de Wed, J. B. Evertz geb. Rojer.

Van de slaven Johannis, geboren in 1832 zoon van Trutje en Johannis 2e geboren in 1836, zoon van Antoinetta. toebehoorende voor den vrijdom aan C S. Oldenstam.

Van de slavinnen: Paulina, geboren in 1820, dochter van Lucretie, Azia. geboren in 1820 wier moedersnaam onbekend is, en Esther, geboren in 1830, dochter van Carentje. toebehoorende voor den vrijdom aan M. J. Houthakker.

Van de slavin Louisa, geboren in 1806. dochter van Pallas, bekend staande ten name van Plantage *Lust en Rust*, divisie *boven Suriname en Thorarica*.

## Transport.

Den 11den Junij 1861. H. N. B. Evertz aan J. D. Horst, van de plantaadje *Lust en Rust* c. a., gelegen aan de rivier *Suriname* en van de verlaten plantaadje *Paracubo* in de *Surnauskreek*.

Den 12den. A. S. de Vries aan J. S. de Vries Jr., van het Huis en Erf aan de *Saramaccastraat*, N. W. La. E No. 11, O. W. La. D No. 565.

*Paramaribo, den* 12 *Junij* 1861.

Op aanstaanden Zaturdag den 22sten dezer, zal de gewone Exercitie met de Brandspuiten plaats vinden, zullende de Brandmeesters, Onderbrandmeesters en verdere Werklieden ten *half zes* ure 's morgens present moeten zijn aan het lokaal der Spuit waartoe zij behooren.

*Paramaribo, den* 17 *Junij* 1861.

Ter voldoening aan de bepaling van art. 26 van het reglement voor het departement der *Onbeheerde Boedels* (G. B. van 1836 No. 1), worden de Crediteuren van de *solvente* boedels van Jan Hendrik Samson, Anna Karelshoek en Georgina Bergère Banks, zich gewoonlijk geschreven hebbende Bergère van Banks, onderrigt, dat de beschrijvingen van die boedels gedurende den tijd van *drie weken* ter Secretarie van het Collegie van Commissarissen voor het departement der *Onbeheerde Boedels* ter *visie* liggen, met intimatie om, wanneer de Crediteuren eenige aanmerkingen, hetzij op de gegrondheid of de hoegrootheid der daarbij voorkomende schuldvorderingen, hetzij op de rangschikking der Crediteuren mogten hebben in het midden te brengen daarvan, binnen den tijd van *drie weken* na den dag waarop de bevoegdheid om van deze stukken visie te nemen is geëxpireerd, bij eenig behoorlijk schrijven aan Commissarissen te doen blijken.

*Paramaribo, den* 17 *Junij* 1861.

## Kennisgeving.

Uithoofde van eenige reparatien aan de Rivierstoomboot *Nickerie*, zal dezelve voor korten tijd buiten dienst worden gesteld, komende alzoo hare gewone reizen naar de posten *Sommelsdijk* en *Gelderland* te vervallen.

*Paramaribo, den* 17 *Junij* 1861.

# Advertentiën.

GODSDIENSTOEFENING bij de *Nederduitsche Hervormde Gemeente*, op HEDEN den 19den Junij, 's avonds *half* 7 ure.

**Versch**
**Gerookte Heilbot.**
**Heeren en Dames**
***Elastique Schoenen.***
**bij**
**S. DE VRIES JZ.**
***(Heiligenweg.)***

Te bekomen bij MICHEL JUDA.
**Dames Modewaren.**

**Een assortiment Dranken, Sigaren, enz., enz**

**Op nieuw ontvangen Versche *PROVISIEN*. DRANKEN, MANUFACTUREN. Spiegels, Stoelen en springveeren MATRASSEN. zeer aanbevelenswaardig ter bevordering der gezondheid.**

***J. P. HAASE Jr.***

Schoener *Camelia*!

Aangebragt per dezelve van *Curaçao* via *Demerara*:

***Vloermatten,***
**32,000 Schoonewolff**
**Sigaren.**
Alsmede:
Eenige $\frac{1}{10}$ kistjes OPREGTE
**HAVANA SIGAREN**
**van *f* 15 à *f* 25 per kistje.**
*Gebrs. SOESMAN.*

**D. C. MUNRO**

heeft ontvangen per het schip *Triton*,
14 ponds vaatjes EXTRA BOTER,
*Ham, Z. M. Kaas,*
**SAUCIJSEN,**
**Gerookt Vleesch in blik,**
Groote manden AARDAPPELEN,
Roode en Groene kelders GENEVER,
Oxhoofden Haantjes BIER.
*Paramaribo den* 15 *Junij* 1861.

Aangebragt per het Schip *Triton* kapt. A. P. DUINKER en te bekomen bij

**JB. VOET:**

**Eene geassorteerde partij**
***Manufacturen,***
**waaronder Witte Schirtings, MADAMPOLAM; *Schots Batist*, Marseille Stree, *Beddetijk*. Calico, Schotsche Ruiten,**
Gordijn Franjes, Zwart LAKEN, Lakensche Rokken, Bal en Afgepaste Neteldoeksche ROBES à 7 volants, Geborduurde Linnen ZAKDOEKEN, Salempoeris, Glacé HANDSCHOENEN,
**PARAPLUIES,**
Elegante Opgemaakte Dames & Heeren
**HOEDEN,**
Meisjes, Jongens, en Kinderen dito,
***Ital. STROOHOEDEN,***
***een fraai Assortiment***
**Hoeden Linten,**
***Moderateur LAMPEN,***
Kleedermakers BENOODIGDHEDEN, etc., etc.

Boter, Z. M. en Komeine KAZEN, HAMMEN, Worst, Saucijssen, ROLPENS in potten, Worst in Reuzel, Saucisses de BOULOGNE, Groene en Graauwe ERWTEN, blikjes Eetwaren, ***Zuurkool*, Zuurgoed, THEE, ROOKTABAK en *SIGAREN*, Patent Olie, Roodewijn in heele en halve okshoofden en in kisten, *Porcelein*. *Aarde-* en *Glaswerk* etc., etc.**

GEDRUKT BIJ A. L. G. DE RANDAMIE.

# BIJBLAD TOT HET SURINAAMSCH WEEKBLAD.

*Verschijnt elken Woensdag.*

1861. Woensdag 26 Junij. No. 25.

**PARAMARIBO**, den 25 Junij 1861.

In een der jongste Demerarijsche bladen vinden wij het volgende omtrent den staat van het onderwijs voor rekening van het gouvernement aldaar.

Er zijn daar nu Een honderd en zeven Scholen, onder het toezigt der Regering, t. w.:

| | |
|---|---|
| Onder opzigt van de Engelsche Kerk | 49 |
| Onder de Schotsche Kerk | 29 |
| Onder de Wesleijanen | 23 |
| Onder de Roomsch Catholijken | 5 |
| Onder de Onafhankelijken | 1 |

Op deze 107 Scholen, zijn 7,419 kinderen, t. w. 4,140 jongens en 3,279 meisjes; het onderwijs wordt aan deze allen gegeven door 94 meesters en 18 meesteressen, tegen eene uitgaaf der Kolonie, van ongeveer DRIE EN DERTIG DUIZEND DOLLARS per jaar.

In 1854 bezochten gemiddeld 2,787 kinderen de School. Dit cijfer onderging in het volgende jaar echter eene aanmerkelijke daling, tengevolge der plaats gehad hebbende veranderingen in de Gouvernements bepalingen. In 1856 rees het tot 3,030 en bleef toen snel toenemen tot 1859, wanneer het tot 4,524 klom. Het laatste rapport toont eene verdere toeneming in het dagelijksche Schoolbezoek aan, doch niet in zoo ruime mate als met oog op het verleden, wel verwacht konde worden. In 1860 was dit 4,820.

Het toegenomen bezoek in 1860, was gemiddeld als volgt:

| | |
|---|---|
| Op de Scholen der Engelsche Kerk | 171 |
| „ „ „ „ Schotsche „ | 21 |
| „ „ „ „ Wesleijanen | 23 |
| „ „ „ „ Roomsch Catholijken | 105 |
| | 320 |

Hiervan afgetrokken de vermindering op de Scholen der Onafhankelijken 7; en de overdragt eener School van de Episcopaalsche Methodisten aan de Engelsche Kerk, 82 Scholieren; blijft eene zuivere vermindering van 278 Scholieren over.

## DE ANNEXATIE VAN ST. DOMINGO.

(*Uit Willmer Times*, 17 *Mei ll.*)

Het *Journal des Débats* schenkt bijzondere goedkeuring aan de annexatie van St. Domingo bij Spanje, en maakt de opmerking, dat Frankrijk dezelve gunstig beschouwen moet. In den tijd van inlijvingen, afscheidingen en revolutien waarin wij, zegt het, bestemd schijnen te leven, dienden wij ons gelukkig te achten eene dergelijke gebeurtenis zonder bloedvergieten of geweld, en tot groot voordeel der algemeene beschaving tot stand te zien komen. De inlijving van St. Domingo, welke door Spanje definitief schijnt te zijn aangenomen, verdient, om meer dan eene reden in Frankrijk met sijmpathie ontvangen te worden. Het was onmogelijk zonder leedgevoel dat prachtige, door de natuur zoo begunstigde en eens bloeijende eiland, aan een slechts door Mexico geëvenaarde regeringloosheid en ondergang te zien overgegeven. Wij zijn maar al te wel bekend met het droevige lot van het Fransche gedeelte, van het eiland, sedert den moord onzer landgenooten en de inwijding van deszelfs beweerde vrijheid. Niet alleen werd alle vooruitgang terstond belemmerd, doch de elementen van welvaart door eene vroegere beschaving nagelaten, werden ras vernietigd. De openbare gebouwen, waterleidingen en wegen gingen tot verval over; de arbeid werd gestaakt, uitgezonderd voor eenige chefs, die, onder den naam van militaire dienst een gedeelte der bevolking tot hun eigen voordeel in een toestand hielden, weinig van de slavernij verschillende. Wat betreft den maatschappelijken toestand en de staatkundige geschiedenis onzer oude Kolonie, zoude het vervelend zijn zulk eene bekende reeks moorden en plunderingen te verhalen, en allen moeten zich herinneren, dat zij niet lang geleden, het tooneel eener bloedige en groteske parodie onzer eigene oneenigheden was. Hayti, van Faustin I bevrijd, schijnt nu weder adem te halen, doch er bestaat weinig grond om deze onzekere rust als een definitieven terugkeer tot de beschaving aan te merken.

De schrijver eindigt aldus: Alleen de dreigende invloed der Vereenigde Staten kon een zoo abnormalen staat van zaken beletten eene natuurlijke oplossing te vinden in den vrijen terugkeer van de Dominicaansche republiek tot de Spaansche monarchie. Zoodra dus, de invloed der Vereenigde Staten eene verduistering onderging, werd de laatste band geslaakt, die St. Domingo, van zijn moederland afhield — eene treurige les voor de Amerikaansche republiek, en de eerste vrucht van dien burgeroorlog, welke haar, voor zekeren tijd ten minste, uit het getal der groote natien verwijdert. Deze vrije terugkeer van St. Domingo, tot stand gebragt met medewerking van die mannen die vroeger de grootste tegenstanders daarvan waren is niet alleen eene gelukkige gebeurtenis voor het land zelf, hij is tevens eervol voor Spanje, dat gewis geen zoo aantrekkelijken invloed over zijne oude Kolonie zoude uitoefenen, wanneer het in de laatste jaren, zoo overzeesch als in Europa iets van zijn oud prestige niet herwonnen had. De voortduur van vrede en vrijheid te huis, een gelukkig geëindigde buitenlandsche oorlog, de vreedzame en voorspoedige staat der nog in bezit zijnde Kolonien, het tafereel van de scheuringen en het verval van die, welke het verloren heeft, hebben ten zijnen gunste tot zijne vroegere onderdanen gesproken, en het ziet hen onder zijne magt terugkeeren, omdat die magt gelouterd en bevestigd is. Dit is een der belooningen van zijn goed gedrag, een teeken van zijn herlevende kracht; en daar Spanje, dat in Cochin China aan onze zijde strijdt, een onzer natuurlijke bondgenooten ter zee is, en de ontwikkeling zijner koloniale magt. die onzer eigene verre van ongunstig is, begroeten wij met vreugde zijn op nieuw te St. Domingo vrijwillig geheschen vlag.

## NIEUWSTIJDINGEN.

De noodlijdenden door den watersnood en ook de nog overgebleven zieken, hebben allen Zalt-Bommel thans verlaten Het laatste rapport door de commissie aldaar aan de regering gezonden, is van den volgenden inhoud:

„Aan het einde van hare taak gekomen meent de commissie, zonder zich eenigen lof te willen aanmatigen, met voldoening op het werk door haar verrigt te mogen terugzien; immers wanneer men in aanmerking neemt, dat binnen deze stad gedurende meer dan 3 maanden, in betrekkelijk beperkte ruimten, doorloopend 1200 tot 1500 vlugtelingen werden verpleegd, midden in den winter, van alles beroofd en aan de grootste ellende overgegeven, dan mag men er zich over verheugen, dat bij de vele ziekten, die daarvan het noodzakelijk gevolg moesten zijn, het ziekte karakter eenvoudig is gebleven en het getal der overledenen niet meer dan 45 heeft bedragen; dit springt vooral in het oog, wanneer men bedenkt, dat van de 16 overleden volwassen personen 2 in het laatste tijdperk van tering verkeerden, en wel 7 anderen allen hoogbejaarden, in zoodanigen staat van uitputting hier van buiten aankwamen, dat de dood daarvan, na een of meer dagen, het gevolg werd; meest oude, ziekelijke menschen] stierven aan catarhaal, long-en darmlijden, terwijl de verdere overledenen, ten getale van 29 allen kinderen waren, die, in weerwil van de meest mogelijke zorg voor voeding, verpleging en geneeskundige behandeling, geen weerstand konden bieden aan de bij de vlugt doorgestane koude en ontbering, en onder verschijnselen van hardnekkige diarrhea bezweken.

Volgens den *Morning Post* duren de onderhandelingen tusschen de Turksche regering en de katoenmaatschappij te Manchester, die naar aanleiding van den burgeroorlog in Noord-Amerika aangeknoopt zijn, voort, en heeft genoemde regering zich bereid verklaard een groot deel van hare op de Syrische kust gelegen Kroonlanden aan Europesche kapitalisten en katoenboeren te verpachten, en de ruwe katoen van tienden en uitvoertollen te ontheffen, onder voorwaarde dat de mogendheden, met welke zij overeenkomsten dienaangaande sluit, haar toestaan de invoerregten tot op 10 pCt. of anders de regten op thee, koffij, suiker en spiritualia te verhoogen. welk beding de *Morning Post* onaannemelijk acht en er de Turksche regering op wil gewezen hebben, dat Syrie niet de eenige landstreek is, die gelegenheid tot het aanplanten van katoen oplevert, naardien Egypte en inzonderheid Britsch West Indie zulks op voortreffelijke wijze doen terwijl bovendien de vaart op de Middellandsche Zee zeer langdurig voor zeilschepen is. Uit aanmerking hiervan gelooft het blad dan ook, dat de genoemde regering zich tot verdere onderhandeling zal bereid betoonen.

Een paar ondernemende personen, met name Rozet en Querouze, hebben te New-Orleans met een kapitaal van 40,000 doll. eene stoom-schoenfabriek opgerigt, die 600 paar schoenen per dag aflevert. Bij eenige uitbreiding der fabriek en medewerking van 100 arbeiders kan dezelfde machine dagelijks tot zelfs 1600 paar schoenen vervaardigen. Het afgeleverde werk wordt zeer geprezen. Met dit artikel werd het Zuiden tot dus ver meerendeels van uit Massachusetts te New Jersey voorzien.

De keizer van Rusland heeft, op het boeren-manifest niet minder dan 724 gedichten ontvangen.

Minder gunstig luidt het berigt, dat de boeren zich in sommige gouvernementen aan wanordelijkheden hebben schuldig gemaakt, deels doordien, zij de emancipatiewet niet goed begrepen, deels echter ook, door het onverstand der landeigenaren en ambtenaren. Een eerste gevolg van deze wet is, dat eene andere wet op de ligting van recruten noodzakelijk is geworden; want zoo Rusland op dit oogenblik in een oorlog gewikkeld werd, zou men in dit opzigt in groote verlegenheid zijn.

Frans II, ex koning van Napels, onderhoudt nog steeds zeer drukke betrekkingen met de vreemde mogendheden, en wil eene leening van negen millioen sluiten. Dezer dagen heeft hij geweigerd om op uitnoodiging zijner voorstanders, in zijn voormalig koningrijk te komen. Volgens een parijschen correspondent van een brusselsch blad zou de vorst gezegd hebben: „Men zal toch, hoop ik, niet gelooven dat ik weg blijf uit vrees; maar het oogenblik is nog niet gekomen, en ik zou mijnen toestand en de aangeknoopte diplomatieke onderhandelingen in gevaar brengen." Onder de edellieden die zijner zaak getrouw gebleven zijn heeft hij zeer veel kamerheeren benoemd, en deze hebben te Rome in handen van den opperhofmeester den volgenden eed afgelegd. „Ik beloof en zweer getrouwheid en gehoorzaamheid aan Frans II, koning der beide Siciliën. Ik beloof en zweer, met ijver en gemoedelijkheid als man van eer de betrekking waar te nemen welke mij is toevertrouwd. Ik beloof en zweer, na te leven en te doen naleven de grondwet van 10 Feb. 1848, in werking gebragt door den koning krachtens zijn besluit van 1 Julij 1850. Ik beloof en zweer na te komen en te doen nakomen de nu bestaande wetten en besluiten, benevens die welke later overeenkomstig dezelfde grondwet, zullen worden bekrachtigd en afgekondigd. Ik zweer nooit tot een geheim genootschap te zullen behooren. Zoo waarlijk helpe mij God almagtig."

Als iets zeldzaams meldt men, dat bij den landbouwer T. Berlagen, te Nieuwwolda, een kalf is geboren, dat in alle deelen volmaakt en schoon kan genoemd worden, met deze bijzonderheid, echter, dat in zijn middenrif, aan zijn rug boven vast, en zoo bijlangs den rug en buik los naar beneden hangt een volkomen menschenarm, met vier volkomen vingers en een duim. Het is nog opmerkelijk, dat de geheele arm met haar gelijk het kalf, bezet is, doch de vier vingers en duim kaal zijn, gelijk bij een menschenhand het geval is. Dit zeldzame dier is aangekocht door Mejer J. Cohen die het, zoo het gezond blijft, levend voor het publiek zal ten toon stellen op de markten.

## SCHEEPSTIJDINGEN

### BINNENGEKOMEN.

Den 25sten dezer, de Kol. schroefstoomboot *Vice Admiraal Rijk*, kapt. J. H. Ruman, van Demerarij.

Idem, het schip *Juno*, kapt. Rosberger van Amsterdam.

### UITGEZEILD NAAR HERWAARTS

Den 28sten Mei, *Luit. Admiraal Tjerk Hiddes*, kapt. Parma.

### IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Maximiliaan*, kapt. W. B. Schill, adres bij *J.* M. Polak. — Sluit ultimo dezer..

Het schip *Plant. Dordrecht*, kapt. Brakke, adres bij C. *J.* Leijsner. — sluit ultimo dezer,

Het schip *Willem en Carel*, kapt. N. D. Steenveld. adres bij H. Degenhard.

Het schip *Mina*, kapt. Cupido, adres bij M. M. Curiel.

Het schip *Albatros*, kapt. Koch, adres bij H. Degenhard.

### AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het schip *Juno*: de Heeren E Lehmann en Echtgenoot, H. P, Jensen en Echtgenoot en W. J. Bresser, Apotheker 3e kl.

## PUBLIEKE VEILINGEN

Door- en ten huize van den Vendumeester A. Salomons.

Dingsdag, den 25 Junij 1861.

Den Buitengrond *Magenta*. — ƒ2,200. Opgehouden

## Binnenlandsche Berigten.

Bij Gouvernements resolutie van den 22 Junij jl. No 12, is aan den gepensioneerden Apotheker der 1e. klasse J. van der Moude, wegens vertrek uit de kolonie, op zijn verzoek, verleend een eervol ontslag als Lid van het Militair Geregtshof voor de Nederlandsche West Indische bezittingen, en zijn in gemeld Geregtshof, gedurende het nog overige gedeelte van dit jaar, benoemd tot Lid de Apotheker 1e. kl. C van Eeten, plaatsvervangend Lid; en tot plaatsvervangend Lid, de 1e Luitenant bij het Bataillon Jagers No. 27, J. F. A. C. van Roseveldt.

## Aanzoek van Vrijgeving.

*Den* 21 *Junij* 1861

Van de slavin Louisa, geboren in 1834, dochter van Cornelia, en hare kinderen: Cornelia, geboren in 1859, en Catharina Petronella, geboren in 1861. toebehoorende voor den vrijdom aan J. C. de Normandie 's Jacob

Van den slaaf Johannis, geboren in 1818, zoon van Sina; bekend staande ten name van Plantage *La Rencontre*, divisie *Para*.

Van het slavenkind August, geboren in 1860, zoon van Constantia, bekend staande ten name van Plantage *d'Aljda en Karelsburg*, divisie *boven Cottica en Perica*.

De waarnemende Inspecteur der Domeinen, van de Nijverheid en den Landbouw, daartoe door Z. Exc. den Gouverneur geautoriseerd, noodigt bij deze de Ingezetenen dezer Kolonie uit, tot de inzending van Voorwerpen voor de internationale *Tentoonstelling* van *Werken* van *Industrie* en *Kunsten*, te houden te *Londen*, in 1862, waaromtrent zoodanige inlichtingen als ter zake noodig zijn, ten zijnen kantore kunnen ingewonnen worden.

## Transport.

Den 24sten Junij 1861. De Exploieteur aan Mr. A. T. Kruijthoff van de Plantaadje *Hecht en Sterk* c. a., gelegen aan de rivier *Commewijne*.

Idem. De Wed. J. B. Kraijenhoff van Wickera geboren Swaan, uit eigen hoofde als in gemeenschap van goederen gehuwd geweest met C. B. Kraijenhoff van Wickera, en als Erfgename van genoemden haren Echtgenoot, aan H Kettenbeld, van het Huis en Erf aan de *Zwartenhovenbrugstraat*, N. W. La. B No. 179, O. W. La. D No. 405.

*Paramaribo*, *den* 24 *Junij* 1861.

## Koninklijke Nederlandsche Marine.

De Kommandant van Z. M. Zeemagt gestationneerd in de kolonie *Suriname*, brengt ter kennisse van belanghebbenden dat hij voornemens is, ten behoeve der Zeemagt alhier, aan te besteden, de levering van de volgende artikelen als:

*Om te leveren van af Primo Julij tot en met Ultimo December* 18[illegible]0 *een en zestig*

*p. m.* 700 (*Zeven honderd*) Ned. p Rijst
» » 500 (*Vijf honderd*) » » Suiker
» » 800 (*Acht honderd*) » » witte Zeep

en Versch Vleesch.

*Om te leveren van af Primo Julij tot en met Ultimo September aanstaande:*

300 (*drie honderd*) Ned. p. Koffij.

De voorwaarden van levering zullen tot Woensdag den 26sten Junij, ter inzage liggen op het Bureau van den Heer Kolonialen Magazijnmeester alhier, alwaar tevens op laatstgemelden datum, tot het vallen van het middagschot, zullen worden aangenomen de billetten van inschrijving, behoorlijk gesloten en tevens inhoudende de namen der borgen.

De inschrijvings billetten onmiddelijk na het vallen van het middagschot op voorschreven datum, door eene commissie ter bureele van den Heer Kolonialen Magazijnmeester geopend zullende worden, — zoo worden de belanghebbenden uitgenoodigd, bij die opening tegenwoordig te zijn of wel zich te doen vertegenwoordigen, zullende de levering der bedoelde artikelen toegewezen worden aan den minst inschrijvende indien geene overwegende redenen van hem Kommandant Z. M. Zeemagt alhier, daartegen zijn

Aan boord van Z. M. Schroefstoom flottillevaart. *Hector.*

*Paramaribo den* 25 *Junij* 1861.

*De Kommandant voornd.*,

P. M. VAN DER HAAK.

# Advertentiën.


## Kapt. W. MEIJER,

voerende het Nederlandsch schip *Plata*, voornemens zijnde tegen MEDIO JULIJ e. k. te vertrekken, recommandeert zijn onderhebbenden bodem aan, ter inlading van SUIKER, MELASSIE, KATOEN CACAO, RUM en HOUT, voor *zeer billijke vracht*. Adres bij den Makelaar H DEGENHARD.

( )

## A. SALOMONS.

*Vendumeester*,

zal op *DONDERDAG* den 27sten dezer, des namiddags om 4 uur, ten huize van Mevr. J. B. EVERTZ, verkoopen:

**Wel onderhoudene *Meubelen*, Zilver, Glas- en *Porceleinwerk*.**

*En over zes weken:*

## Het *HUIS* en *ERF*

gelegen aan de *Gravenstraat*, N° W. La. A No. 3.

De GOEDEREN zijn één dag vóór en op den verkoopdag te bezigtigen.

GEDRUKTE VENDULIJSTEN te bekomen bij den Vendumeester.

## Te Koop:

De twee ERVEN met de daar opstaande GEBOUWEN op Combé, *Sommelsdijkstraat* N. W. 48b. en 49.

EDUARD KÖLLE qq.

( )

## Broodsuikers,

Renaulds Cognac, Rum. GROENE ZEEP, P. P. en W. P. Planken, Pik en Teer.

Verkrijgbaar bij *EDUARD KÖLLE*.

( )

## Joh. Abrahamsz & Co.

hebben ontvangen:

Versche Groene en Graauwe ERWTEN, Boonen, Gort, Paarl de Gort, *Kruideniers waren*, **BROODSUIKER**, enz.

( )

## P. J. BOAS

heeft op nieuw per de laatst gearriveerde Schepen ontvangen en biedt tegen civiele prijzen, te koop aan:

*Puike* BOTER in 14 ponds vaatjes, Z. M., Leidsche en Zwitsersche Kazen; *HAMMEN*, gezonten PALING, pekel Spek, Spaansche, Fransche en gevulde Olijven, Angurkjes en gemengd Zuur.

**Een groot Assortiment Hollandsche, Fransche & Engelsche EETWAREN in blik, waaronder 3 blikken FINE YORK HAM.**

Eenige vaten en kisten *onvervalschte* BORDEAUX WIJN, Champagne, Haut Sauterne en Muscaat WIJN.

Fijne Hollandsche en Fransche Likeuren. Vermouth, Absinthe, Cognac.

VRUCHTEN op sap, op stroop en op Brandewijn.

Frambozen, Groseille, Capulair en andere fijne STROOPEN.

**Geurige groene en zwarte *THEE*, Banket en diverse SUIKERGOED, *Pâté au Diable***

PRUIMEDANTEN, Tafel Amandelen & *Rozijnen*.

**Groene Erwten bij 't mud en per pond. LINZEN en SPLIT PEAS bij 't pond. Patent Olie in amen en in pullen, groote koppen korte en lange Pijpen in manden, en veel meer andere GOEDEREN.**

( )

# PUIKE HAVANA SIGAREN,

*Elégante CRINOLINES*, allerhande soorten SPECERIJEN.

Te bekomen bij

*JOËL SALOMONS.*

Op den hoek van de *Maagden* en *Joodebreedestraten*.

( )

*Pitch en White pine*

## Planken,

*Pik, Teer, Harpuis*, Breeuwwerk enz., enz.

Verkrijgbaar bij

*W. J. RIETSTAP.*

( )

Te bekomen bij

## L. M. KOHN & CO.:

BOTER, Westph. HAMMEN, Sauc. de Boulogne, en dito in Reuzel, Zwits. KAZEN, Smiths BEEF in halve vaten,

**Groene & graauwe erwten, Witte en Bruine Boonen,**

***Groote Broodsuiker,***

**GEURIGE THEE,**

Bordeaux, St. Esthepe, St. Julien en Medoc WIJN, JENEVER, BIER in oksh. en per doz.

Madd. Polam, Verschillende kwaliteiten KATOEN in pies van 16 el, CALICO Regatta Streep, Glans-Katoen in kleuren.

Gemaakte JASSEN, Zw. Sat. Vesten, Zw. Mantilles, Linnen Zakdoeken, Mans en Jongens Sokken, Dames en Meisjes Kousen. Zw. Heeren HALSDOEKEN, Kat., Wit, Gekleurd, Glacé en Castoren

**HANDSCHOENEN,**

Agrementen, Franjes, Linten, Bloemen, echte *Brusselsche Tapijt*.

Verg. en Bruine BAROUQUE SPIEGELS *nieuwe uitvinding tegen het weder*.

**Pijpen met lange roeren,**

Heeren en Jongens WANDELSTOKKEN,

***Parasols* en *parapluie's*.**

PORTEMONNAIE'S, HARMONICA'S Nachtpitten, Braceletten, KOFFERS,

*Scharen in soorten*,

Porc. en Ordin. Kinder Theeserviezen, Zw. Witte en Porc. KNOOPEN, Gutta Percha Friseer, Halve Maans,

***Zak en Neger Kammen***,

Heeren, Dames, Meisjes en Jongens

***Ital. Strohoeden, Fijne Sigaren,***

**Bijouterien,**

***Aardewerk* in soorten.**

( )



GEDRUKT BIJ A. L. G. DE RANDAMIE.